

ZPRAVODAJ

obce Prostřední Bečva

ročník XXII | číslo 4 | duben 2022

Vybíráme z tohoto čísla

3

Mobilní rozhlas

4

Prostřední Bečva
pomáhá Ukrajině

21

Radim Herman
– fotograf

MILÍ PROSTŘEDNOBEČVANÉ,

tak jako každý rok bychom Vás i letos rádi informovali o projektech, kterým se aktuálně věnujeme a které budou v letošním roce zrealizovány. Koncem března schválilo zastupitelstvo obce rozpočet počítající na straně příjmů s částkou cca 55 milionů Kč a na straně výdajů s částkou 57 milionů Kč. Rozdíl bude pokryt zůstatkem na bankovních účtech obce. V rozpočtu je počítáno s dotacemi v celkové výši 6,3 milionů Kč zahrnující opravu parkoviště před obecním úřadem, vybudování pumptrackové dráhy a dvou projektů zrealizovaných již loni (2. etapa zahrady MŠ střed a obnova zeleně v obci). Již nyní však víme, že to není částka

konečná a s jistotou můžeme říct, že v průběhu roku dojde k navýšení dotací nejméně o dalších 27,1 milionů určených na výstavbu chodníku na Novou, opravu cest poškozených těžbou dřeva během kůrovcové kalamity a montáž vzduchotechniky a nových plynových kotlů do ZŠ a MŠ. Otazník zatím visí nad dalšími dvěma žádostmi o dotaci v celkové výši 25,2 milionů Kč (10 milionů Kč – oprava místní komunikace mezi obecním úřadem a návsi, 15,2 milionů Kč – výstavba budovy zázemí pro návštěvníky na Pustevnách). Reálně tedy letos rozpočtové výdaje budou činit cca 85 milionů Kč a není nepravděpodobné, že se přiblíží k magické hranici

100 milionů Kč. Nepočítáme-li rok, kdy jsme stavěli kanalizaci, jedná se o historicky nejvyšší rozpočet naší obce. Tolik jen v krátkosti na úvod, abyste si udělali představu, jak velkou část rozpočtu obce tvoří evropské a národní dotace.

Na tomto místě bych ještě rád zmínil, že vše, co máme letos naplánováno, vychází ze Strategického plánu obce. Ten jsme zpracovávali v loňském roce a do jeho tvorby jste se mnozí aktivně zapojili, za což Vám ještě jednou děkuji.

A teď se již pojďme podívat na jednotlivé projekty, kde se nejdříve zaměříme na zpracování **projektových dokumentací**.

- **Cyklochodník Skokan** – bohužel jsme se nedokázali dohodnout s jedním majitelem pozemků, a i přes maximální úsilí, které tomuto projektu věnujeme, stále řešíme podobu trasy. Problematickým úsekem je most přes Kněhyňku pod Zolou, protože aktuálně hrozí, že by cyklochodník musel být v daném místě přerušen. Probíhají jednání s Ředitelstvím silnic Zlínského kraje o možnosti rozšířit stávající most. Snažíme se, abychom měli platné stavební povolení na podzim a stihli podzimní dotační výzvy.

- **Záchytné parkoviště** – projekt parkoviště pro cca 100 aut umístěného u silnice I/35 pod hasičskou zbrojnicí, které by pomohlo zklidnit dopravní situaci v obci během turistické sezóny. Do konce roku bychom rádi měli stavební povolení.

- **Sportovní hala** – bezprostředně sousedící se záchytným parkovištěm. Velikost a potřebné zázemí bude ještě předmětem diskuzí v průběhu roku.

- **Cvičiště pro hasiče** – na travnaté ploše pod Plančákem bychom rádi vyprojektovali závodní dráhy pro potřeby našich hasičů.

- **Chodník Bacov - 1. etapa** – po dlouhé úvaze jsme se rozhodli rozdělit projekt chodníku do Bacova na etapy, přičemž první z nich začne u silnice I/35 a skončí cca u odbočky na Bůřov. Už tak se jedná o velmi komplikované území, jak samotným terénem, tak i vlastnický, a projektovat a vyřizovat stavební povolení pro celý úsek se jeví i vzhledem k čerstvým zkušenostem s projednáváním cyklostezky do Kněhyň nereálné.

- **Prodloužení vodovodu v Kněhyních** – společný projekt s obcí Horní Bečva, který byl původně menšího rozsahu, ale nakonec se jedná o 2,6 km vodovodu a jednu čerpací stanici, která vyřeší zásobování vodou oblasti od hasičárny až téměř pod Penzion pod Bukovinami.

- **Zahrada ZŠ** – dopracování projektu pro provádění stavby. Zahrada bude

velmi atraktivní a děti zde budou mít spoustu vyžití.

- **Bytové domy** – pod sportovní halou sousedící se záchytným parkovištěm zůstává prostor pro 2 až 3 bytové domy. V letošním roce máme v plánu nechat zpracovat studii, kterou bychom doprojektovali v příštím roce.

- **Úpravy hangáru u sběrného dvora** – projekt řešící vzhled ale především nutnost zateplení části prostoru, aby zde vznikla vytápěná dílna pro zaměstnance obce.

A nyní již k realizacím projektů plánovaných na letošní rok.

- **Chodník podél silnice I/35 na Novou** – již v dubnu začnou práce na chodníku a budou pokračovat až do podzimu. Jedná se o úsek v délce 1,2 km až po odbočku na Hutisko. Celkové náklady činí 25 mil. Kč a příznaná dotace 17,9 mil. Kč.

- **Rekuperace v budovách ZŠ a MŠ střed** – během prázdnin bude v obou budovách instalována vzduchotechnika, která zajistí řízené větrání během provozu. Celkové náklady činí 4,5 milionů Kč a získaná dotace činí 3,2 milionů Kč.

- **Opravy místních komunikací** – v letošním roce opravíme celoplošně více než 2,5 km cest. Předpokládaná cena činí 6,5 milionů Kč a schválená dotace 3,9 milionů Kč. Jedná se o tyto úseky: Ježovec – od mostu přes Kněhyni k Rohlovi, Adámky – od mostu u Koutných k rozcestí na Horní Bečvu, Adámky – od Valchářů k Petřekům, Na Nové – ke Kantorům a Kretkům, Bůřov – od Růčků po začátek lesa, příjezdovou cestu do kempu a část cesty k jímání do Hutí.

- **Rekonstrukce parkoviště u obecního úřadu** – aktuálně již realizace probíhá. Celkové náklady činí 3,8 milionů Kč a získaná dotace 2,9 milionů Kč.

- **Pumptracková dráha** – do začátku prázdnin bude postavena na kraji travnaté plochy pod Plančákem. Plánované náklady ve výši 1,4 milionů Kč a dotace 900 tisíc Kč.

- **Kompletní výměna plynových kotlů v budovách ZŠ a obou MŠ** – jedná se o dodávku nových kotlen s plynovými kondenzačními kotli včetně zajištění ohřevu užitkové vody. Ve všech třech budovách jsou původní kotle stáří více než 20 let, které již jsou za hranou své životnosti. Celkové náklady činí 2,5 milionů Kč a dotace 1,25 milionů Kč.

- **Optická síť** – v rámci realizace chodníku na Novou je v plánu připojit optické kabely pro budovanou síť vysokorychlostního internetu.

- **Rychlostní radar Kněhyně** – v průběhu roku bychom rádi vyřídili povolení pro umístění úsekového měření na silnici do Kněhyň.

- **Inženýrské sítě k pozemku pro halu, bytové domy a záchytné parkoviště** – jedná se o rozšíření vodovodu, kanalizace a plynovodu k obecnímu pozemku, na kterém plánujeme stavět výše zmíněné budovy.

- **Nákup skladovací haly** – na jaře máme v plánu zakoupit starší kovovou halu o rozměrech 7,5×15m, kterou využijeme u sběrného dvora ke skladování materiálu a techniky potřebné pro chod obce.

- **Ostatní** – zde bych uvedl například dokončení opláštění sběrných míst pro odpad, doplnění veřejného osvětlení nad Zavadilkou a dále také výstavba chodníku na hřbitově k novým hrobovým místům.

Aktuálně také čekáme na výsledky tří žádostí o dotace. Dvě z nich jsem již zmiňoval v úvodu (oprava silnice mezi návsi a obecním úřadem a centrum pro návštěvníky na Pustevnách) a tou třetí jsou úpravy křižovatky u hasičské zbrojnice střed. Výsledky bychom se měli dozvědět někdy v květnu a já doufám, že alespoň dvě ze tří žádostí budou úspěšné.

Závěrem mi dovoluji Vám popřát krásné jaro. Ať máme mnoho slunečných dní, které člověka nabíjí energií a zlepšují náladu.

Váš starosta
Radim Gálik

DĚNÍ V OBCI

SPOUŠTÍME MOBILNÍ ROZHLAS – DALŠÍ KROK K EFEKTIVNÍMU INFORMOVÁNÍ OBČANŮ

Od dubna pro vás Obecní úřad spouští službu Mobilní Rozhlas. V současnosti ovšem dochází k přejmenování a můžete se setkat s názvem Munipolis. Díky tomuto užitečnému pomocníkovi budete dostávat informace z obce přímo do svého telefonu. Stačí se přihlásit k odběru a už nezmeškáte důležité novinky a upozornění z dění v obci. Informace budeme rozepisovat dle vašich preferencí e-mailem, SMS nebo jako zprávu do aplikace. Služba je zdarma!

Co přihlášení do Mobilního Rozhlasu přináší?

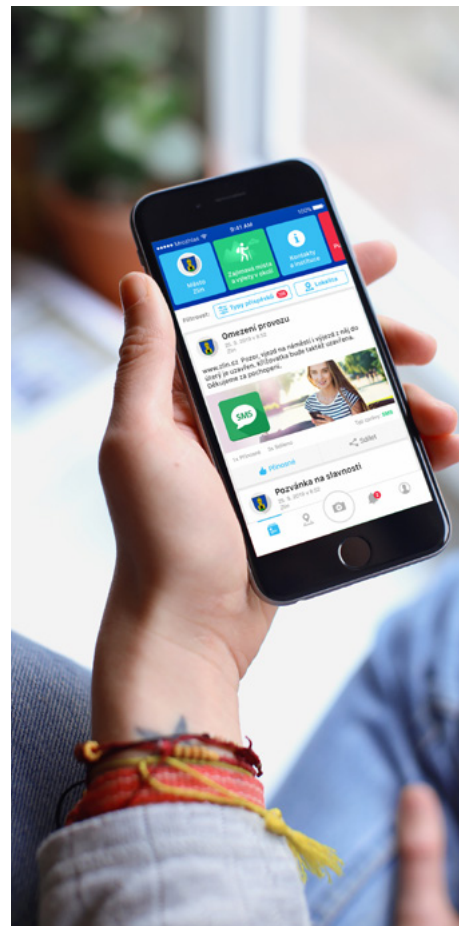
- Upozornění na **krizové události** – výpadky energií, omezení dodávky vody, blížící se klimatické extrémy, dopravní uzavírky, varování před podomními prodejci, apod.
- Upozornění na všechny **aktuality** z webu Prostřední Bečvy
- Novinky a **důležitá upozornění** z úřadu - poplatky, obecní zpravodaj, prodej na návsi
- **Pozvánky na kulturní, společenské a sportovní akce**
- Možnost vyjádřit svůj názor v **online anketách**
- **Mobilní aplikaci** samosprávy s užitečnými funkcemi

V registračním procesu si sami nastavíte co vás zajímá (kulturní akce, aktuality, zájmové skupiny, apod.). Doporučujeme vyplnit Vaše telefonní číslo, oblast (Kněhyně, Bacov a Galka, Adámky, střed, Nová) a číslo popisné, abychom Vás mohli rychle varovat v případě nečekaných událostí (např. havárie vody). Vaše osobní údaje jsou v bezpečí a v souladu s GDPR.

Jak se přihlásit?

- **Online:** <https://prostrednibecva.munipolis.cz/>. Oficiální aplikaci naší obce - Mobilní Rozhlas si můžete stáhnout přímo na App Store nebo Google Play. Poté si stačí přidat naši Prostřední Bečvu a budete mít informace vždy po ruce.
- **Tištěný dotazník:** vyplňte dotazník, který najdete uvnitř tohoto čísla a odevzdejte ho na obecním úřadě
- **Osobně:** na obecním úřadě v pokladně nebo na podatelně – rádi vám pomůžeme.

STAŽENÍ APLIKACE

Verze
pro iOS:

Verze pro
Android:

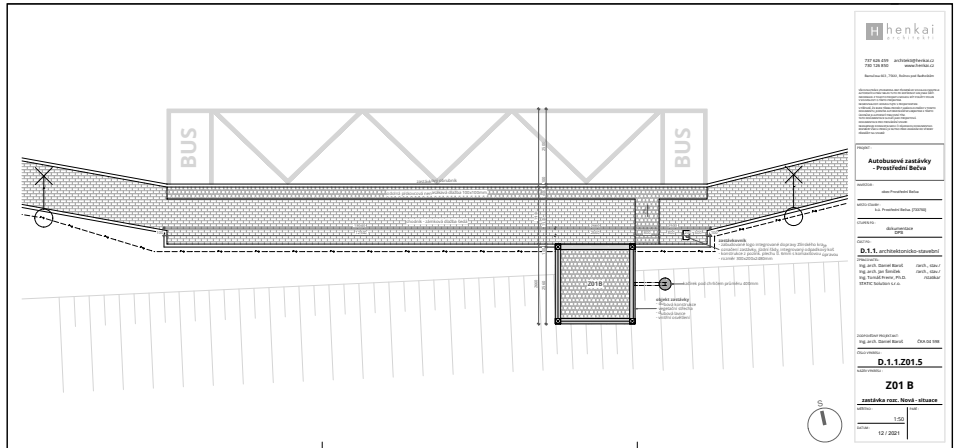
KDE PRÁVĚ STAVÍME PARKOVIŠTĚ U OÚ

V březnu začala rekonstrukce parkoviště u obecního úřadu. Po odkrytí vrchní vrstvy probíhá kontrola a revize odvodnění. V polovině dubna bude hotovo a parkoviště bude opět v provozu a průjezdné. Na akci jsme získali dotaci z Ministerstva pro místní rozvoj ve výši 2,9 mil. Kč., spoluúčast obce je ve výši 0,9 mil. Kč.

CHODNÍK PODÉL I/35 OD KOSTELA NA NOVOU

V dubnu začne největší investiční akce letošního roku a to stavba nového chodníku podél I/35, který naváže na stávající u kostela a ukončen bude u křižovatky na Hutisko. Součástí projektu je také úprava autobusových zálivů na obou stranách, včetně nových zastávek, které jsme před časem na stránkách zpravodaje prezentovali. V průběhu stavby může být provoz na I/35 částečně omezen, pokud k tomu dojde, budeme vás informovat. Celkové náklady jsou 25 mil. Kč, obec získala dotaci ze Státního fondu dopravní infrastruktury a to necelých 18 mil. Kč.

STAVEBNÍ PRÁCE V KEMPU

Svedení dešťové vody od hlavní budovy a oprava chodníku před venkovními sociálními zařízeními a kuchyňkou. Tyto práce provádí zaměstnanci obce, tak aby chom minimalizovali náklady. V průběhu dubna budou vyměněny rozvaděče pro karavany, které z bezpečnostního hlediska již nevyhovovaly.

REKONSTRUKCE LÁVKY U Č. P. 1

Lávka pro pěší přes Bečvu, která je na Dolním konci v blízkosti Portáše, prochází výměnou prken.

-57-

PROSTŘEDNÍ BEČVA POMÁHÁ UKRAJINĚ

24. února vojensky zaútočil jeden suverénní stát na druhý evropský stát. Ruská armáda pod vedením Vladimira Putina vpadla na Ukrajinu. Pro mnohé z nás to byl (a stále je) obrovský šok. Válečný konflikt najednou máme vysloveně za dveřmi, do Užhorodu, města na slovensko-ukrajinských hranicích, dojedete z Prostřední Bečvy za necelých 5 hodin. Zatímco do Aše pojedete hodin 5,5. Tato fakta jsou často uváděna jako ilustrace blízkosti válečného konfliktu. Avšak ruskou agresi vnímáme nejen přes obrazovky a displeje našich mobilů, ale také zažíváme přímo u nás v obci skrz uprchlickou vlnu a také vlnu solidarity. Putin zaútočil na Ukrajinu ve čtvrtek a už v neděli se nám ozývali dobrovolníci, kteří jeli pomáhat na ukrajinské hranice. Nemám přesnou statistiku, kdo všechno pomohl dobrovolnický, finančně nebo nabídkou ubytování a ani to není cílem tohoto článku, tak mi promiňte, pokud někoho v následujícím textu opomenu.

Zastupitelstvo obce Prostřední Bečva se na svém zasedání 3. března rozhodlo poskytnout ubytovnu v Kempu pod Pustevnami uprchlíkům z Ukrajiny. Do konce května můžeme pro lidi na útěku před válkou využít celou budovu, od června to bude jedno patro, tedy ubytování pro 26

osob. Ubytování je jim poskytnuto bezplatně a náklady na provoz (především vytápění a elektrina) v tuto chvíli hradí obec. Uprchlíci jsou zde ubytováni ve dvouložkových pokojích se společným sociálním zařízením na chodbě a kuchyňkou. Díky materiální sbírce mají

k dispozici trvanlivé potraviny, drogerii, oblečení i další potřebné věci. V tuto chvíli máme ubytováno 30 Ukrajinců, z toho jsou polovina děti. Situace se ale mění ze dne na den. Část běženek odešla do větších měst, ale další stále přicházejí. Zastupitelé také schválili finanční dar humanitární organizaci Člověk v tísni se výši 50 tis. Kč na pomoc Ukrajině.

Kromě samotné obce se do pomoci zapojili také občané nebo spolky. Např. Český

červený kříž Prostřední Bečva věnoval materiální pomoc ve výši 10 000 Kč, Sbor dobrovolných hasičů Prostřední Bečva zorganizoval materiální sbírku (více v článku níže), Jezdecký klub Valašsko uspořádal materiální sbírku převážně zdravotnického materiálu, další občané nabízí pomoc s tlumočením a výlety po okolí, rodina Růčkova z Nové u sebe ubytovala dvě ukrajinské maminky se čtyřmi dětmi – nejmladší Nazar se narodil už ve

valašskomeziříčské porodnici tři týdny po jejich dramatickém příjezdu. Musím zdůraznit, že jsem na spoluobčany pyšná a věřím, že nám toto odhodlání pomáhat bližním v nouzi vydrží přes všechny nesnáze alespoň do doby, než se Ukrajinci budou moci vrátit do své svobodné vlasti, jak pevně doufáme

Alena Srovnalová

NAŠI UKRAJINCI

Když jsem byla požádána, abych udělala rozhovor s ukrajinskými uprchlíky ubytovanými v Kempu pod Pustevnami, měla jsem zpočátku obavu, jak se s nimi domluví, pokud budou mluvit jen ukrajinsky. Mé obavy byly zbytečné, všichni mluví perfektně rusky, někteří anglicky. Při příchodu jsem měla pocit jako na vysokoškolských kolejích. Mladé ženy věšely prádlo, vařily a uklízely. Občas bylo slyšet dětské hlasy. Šok nastal až v okamžiku, kdy jsem začala mluvit s jednotlivými lidmi. Pocit zoufalství, vykojení a beznaděje vyzařoval z každého z nich. Opouštěli své domovy pro zachování životů svých a hlavně dětí, které dovezli i od jiných rodin, jež zůstaly ve městě. Až v okamžiku bezpečí jim začalo docházet, co doma zanechali – zničené domy, zaměstnání ve kterém byli úspěšní, příbuzné, většinou rodiče, děti školy a školky, prostě celý dosavadní život se zhroutil a přinesl s sebou strach a válečné hrůzy. Ti, kteří zde byli již nějakou dobu, se alespoň trochu byli schopni s danou situací smířit a začít uvažovat, jak naložit se svým dalším životem. Ti, kteří právě přijeli, nebyli schopni mluvit vůbec a bylo z nich cítit nesmírné zoufalství. Jedna věc je vidět v televizi utrpení Ukrajinců a druhá je vidět před sebou člověka, který tyto hrůzy zažil a pokouší se žít dál. V jeden moment jsem chtěla říci, že jejich utrpení chápu, ale nebyla jsem to schopna vyslovit, protože to pochopit nemůže nikdo z nás.

Igor a Mária

IGOR Z MĚSTA MYKOLAIVA (57 let)

Právník, advokát. Vzhledem kvůli špatnému zdravotnímu stavu byl zproštěn vojenské služby. Rozhodl se vycestovat a být platný zde a ne zbytečně „ujídat chleba“ těm, kteří jej potřebují. Panuje tam velký hlad. Nyní se snaží pomáhat Ukrajincům, kteří přijíždějí a nejsou se schopni zorientovat. Pomáhají si všichni navzájem.

Cesta z Mykolaiva – jeli třemi auty, vzali ženy a děti, dokonce i děti bez matek. Jeli přes Moldávii, protože to byla pro ně nejbližší hranice – jen 200 km od Mykolaiva,

přes Oděsu, což byla ještě jediná cesta kudy bylo možno odjet, Mykolaiv byl obklíčen ruskými vojsky a jediná cesta byla do Moldávie přes Oděsu. Odtud do Rumunska a pak do Maďarska, odtud na Slovensko a poté do Rožnova.

V Rumunsku přejížděli vysoké hory s plnými auty žen a dětí a měli obavy, protože oni sami mají v okolí pouze roviny. V rumunském městě Brasov si museli odpočinout, protože byli z cesty vyčerpaní, zde zůstali dva dny, po odpočinku pokračovali v cestě. Celkem jeli pět dní. Cesta se protáhla, protože v Maďarsku je nechtěli pustit dále na Slovensko, stáli deset hodin ve frontě a museli v Maďarsku kvůli dětem přenocovat. Další den se jim přes malý hraniční přechod podařilo dostat na Slovensko a odtud k nám. Igor chce vzkázat všem Ukrajincům, kteří se chystají opustit Ukrajinu, že ani ve snu nečekali takové přijetí, jakého se jim u nás dostalo. Cítí podporu a porozumění. Ruskou agresi chápe jako šílenou Putinovu snahu znovu vytvořit Sovětský svaz, s jeho původní mocí. Po ukončení války, kdy věří v úspěch své země, se chce rozhodně vrátit na Ukrajinu a začít ji budovat znovu od nuly.

MÁŠA - MARIA ŠUSTOVA (33 let)

Původním povoláním je IT analytik. Žila stejně jako Igor v městě Mykolaivě, takže přijela s jeho skupinou. Na dotaz, jak vše vnímá, říká, že kdybych přišla včera, našla bych ji ve velmi špatném stavu, protože až včera jí došlo, v jaké situaci se ocitla. Uvědomila si, že nejsou na žádné dovolené, i když jsou v nádherné zemi se skvělými lidmi. Museli nechtěně opustit svůj dům. Jejich město je rozbombardované téměř úplně, stejně jako nemocnice s raněnými a ostatními, kteří potřebují lékařskou pomoc. Rozhodla se stejně jako Igor nebyť přítěží, protože ve městě panuje hlad a nedostatek vody a rozhodla se posbírat děti přátel (sama s manželem děti nemá) a odvézt je do bezpečí. Když odjížděli slyšeli sirény ohlašující nálety, i když ruská propaganda tvrdí, že žádné nejsou. Dochází jí, že musela opustit svůj vlastní dům, město, procházky a lavičky v parku, všechny přátele s kterými léta žila a netuší, jaká bude budoucnost. Myslí na lidi, kteří museli zůstat, odeslati děti, aby alespoň je zachránili a dostali do bezpečí. Má-li říci, jak se cítí, tak vyčerpaná

a hledá sílu k dalšímu životu a návratu domů. To co může dělat u nás, je pracovat vydělávat peníze a posílat na Ukrajinu lidem bojujícím proti ruské armádě. Většina z nich nemá zbraně, ale snaží se ubránit své město, hlídají mosty, pomáhají po bombardování atd. Je velmi vděčná za úžasnou pomoc lidí a naší vlády. Kontakty s blízkými, kteří zůstali na Ukrajině, prozatím mají pouze po telefonu, internet funguje jen ojedinele díky zničené dodávce proudu.

Když jsem jim ukázala Zpravodaj, byli nadšeni a říkali, že u nich je nyní minimum časopisů a novin. Byli překvapeni, kolik informací lze u nás získat a máme výborný internet.

LARISA – DEN PŘEDTÍM PŘIJELA Z MYKOLAIVA

„Hrůza, bombardují nás, vraždí, žijí ve městě, v domě, na šestém patře. Přiletěla letadla, zničila domy, spousta známých tam zahynulo, byli ve sklepě, ale ten se na ně zřítil. Když matka zjistila, že dcera (12) let a syn (19let) zahynuli, sama zemřela na infarkt. Ostatní také utíkali, ale některým, moji sousedce se utéct nepodařilo. Manžel zůstal tam a já jsem teď tady. Moji rodiče žijí v Khersoně, je to na Dněpru, přišli Rusové, obsadili je, u nich ve městě je vše obsazeno Rusy. Nemohla jsem za nimi jet, ani oni za mnou. Rodiče už jsou hodně staří a já jsem odjela. Jediné spojení je občas přes telefon. Dvanáct dní nemají světlo, plyn, ani vodu, nemají nic. Jejich sousedka (81let) zemřela, umrzla. Jsou obklíčeni a obsazeni. Lidé stáli frontu na chleba a všechny je postříleli, hrůza. Promiňte, musíme jít jíst, je třeba nakrmit děti. Vše, co jsem řekla je pravda“.

Její výpověď podávám přesně přeloženou. Po tom, co skončila s pláčem utekla. Byla úplně mimo sebe. Domnívám se, že není co dodat.

ZINAIDA NYNČENKO VLADIMIROVNA (39 let)

ANJA (NYNČENKO ANNA JURIEVNA) – DCERA (13 let)

24. února je v noci probudil výbuch, protože bombardovali blízké letiště a později železnici, takže ráno nemohli už nikam

Zinajda a Anja

odjet. To, co nyní probíhá na Ukrajině není normální válka, to je genocida. Vraždí obyčejné pokojné lidi, bombardují obytné domy, věžáky, aby obětí bylo co nejvíce. Dvanáct dní se schovávali doma, protože nechtěli opustit svou zemi. Měli svůj pěkný byt, rodiče, přátele, dobrou práci, takže nechápali, proč by měli prchat. Když zpočátku bombardovali v Mykolaivské oblasti infrastrukturu, snažili se vydržet, ale nyní bombardují vše, pokud uvidí člověka na ulici, zastřelí ho. Když už začali bombardovat jejich čtvrť a dvacet metrů od nich se zřídl devítipodlažní dům, ve kterém zahynulo mnoho lidí, rozhodli se odjet. Ruská vojska začala obsazovat město. Kousek od Mykolaiva je Kherson, který je plně v rukou Rusů. Rabují, vcházejí do domů a kradou lidem jídlo i z toho mála, co mají. Kamarádce se dvěma malými dětmi sebrali vše, prosila, plakala, čím bude krmit děti.

Jim to bylo jedno. Znásilňují ženy, vraždí a rabují, co se dá. Berou děti, aby je mohli vyměnit za zajatce. Rodiče žijí ve Vozněsensku, včera město zasáhlo šest raket. Je spousta míst, kde lidé žijí ve sklepích a umírají, protože jim není možno doručit humanitární pomoc, ani jídlo, ani vodu. A z města je nepustí. I přes rozhovory rusko-ukrajinské, kdy bylo „dohodnuto“, že bude dán průjezd humanitárním konvojem a bude možná evakuace, všechny pokusy byly marné, protože konvoje byly bombardovány a rozstříleny, pokud šlo o individuální odjezdy, osud byl podobný. Nikdo nemůže pochopit, jak se mohou v civilizované evropské zemi dít taková zvěrstva. Zinaidě a její dceři se podařilo dostat do Lvova, odtud je odvezli na polskou hranici a pak odvezli do Česka. Podařilo se jim cestovat krátce, protože na polské hranici bylo málo lidí. Chtějí se samozřejmě vrátit domů, jen jestli bude kam.

Uvědomují si, že pokud by Ukrajina nebojovala, Putin by se nezastavil a pokračoval do Polska a do střední Evropy. Mnoho měst je srovnáno se zemí, nejsou školy, nemocnice, není kde bydlet. V ruském vojsku bojují nejen Rusové ale i Čečenci a různé asijské národnosti, propuštění vězni, většina z nich se chová jako zvěř. Někteří ruští vojáci se buď nechávají zajmout, nebo vysvětlují, že jsou mírotvorci a že Ukrajinu přišli osvobodit od nacistů. Důvodem je ovšem směřování Ukrajiny k demokracii.

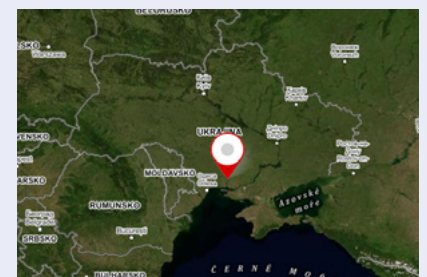
Anja říká, že nemůže pochopit o co politikům jde, proč nemůžou žít normálně, nikomu nic neudělali. Někteří kamarádi a spolužáci také odjeli, ale někteří zůstali. Nemá o nich informace. Poněkud lepší situace je někde na vesnicích, ale ne všude.

Anja chodila do osmé třídy, ovšem výuka byla podivná, napřed kvůli koronaviru a pak jim rozbombardovali školu. Už teď má takzvané distanční vyučování v ukrajinštině a sama se učí česky.

Zapsala Zina Langrová

MYKOLAJIV

Mykolajiv (ukrajinsky Миколаїв) je průmyslové a přístavní město na jihu Ukrajiny. Jedná se o administrativní centrum Mykolajivské oblasti a zároveň okolního Mykolajivského a Žovtnevého rajónu. Město samo tvoří čtyři rajóny. Rozkládá se zhruba 65 km severně od Černého moře na soutoku řek Jižní Bug a Inhul. V roce 2008 zde žilo 505 900 obyvatel. Po vpádu ruských vojsk z Krymu v únoru 2022 se rychle ocitlo na frontové linii a obyvatelé řadu dní zažívali ostřelování i občasné vniknutí ruských jednotek do ulic. Zatím Mykolajiv stále odolává obklíčení.

JAK TO VIDÍ VEDOUcí KEMPU POD PUSTEVNAMI

Lidé, kteří jsou zde ubytováni jsou milí, bezprostřední a velice vděční za vše, co je jim poskytnuto. Snaží se být samostatní, starají se o své pokoje. Personál uklízí jen společné prostory a sociálky. Jsem nesmírně vděčná za obrovskou pomoc, kterou občané poskytli kempu – materiální a také za pomoc dobrovolníků, kteří byli nápomocni, když v kempu byly akce. Bez pomoci dobrovolníků, kteří pomáhali připravovat ubytování pro uprchlíky, by nemohl kemp tak rychle reagovat.

Uprchlíci si stravování zajišťují jednak pomocí potravin, jichž se ve sbírce vybralo velké množství a jsou pravidelně doplňované. Takže když přijedou můžou použít základní věci, které tam jsou a mohou si sami uvařit. Ale oni většinou chtějí být soběstační, nechtějí být na někom závislí. Takže první den jsou zaevidováni a hned se ptají kde je nejbližší obchod a už chtějí fungovat sami. Mají peníze díky tomu, že většinou mají platební karty, takže si mohou vybrat aktuální měnu. Pokud si přivezli své peníze v hotovosti, nemají možnost je nikde vyměnit.

Další výhodou lidí, kteří zde jsou je, že většinou mají známé v Rožnově, Zubří nebo nejbližším okolí a ti jim pomáhají, všude je dovezou a nakoupí. Starají se o ně a hledají jim další ubytování. Někdo se zdrží den, někdo tři, jiný týden. Zatím u nás převažují krátkodobé pobyty. Všichni ovšem říkají, že až to bude možné, chtějí se vrátit domů - na Ukrajinu.

Martina Gáliková

MATERIÁLNÍ SBÍRKA SDH STŘED

Dne 11. a 12. března hasiči ze středu obce uspořádali materiální sbírku na pomoc pro Ukrajinu. Sběrka byla zaměřena především na trvanlivé potraviny, drogerii, lůžkoviny, hračky a textil. Objem darovaného materiálu předčil veškerá naše očekávání. Tímto bychom chtěli poděkovat hlavně našim spoluobčanům, kteří se na sbírce materiálně podíleli. Také děkuji členům sboru, s jejich pomocí se tato akce mohla uskutečnit. Objem darovaného materiálu by se jednoduše dal přirovnat ke čtyřem plným středním dodávkám. Kdy jedna byla potravinová, druhá plná drogerie, další dvě lůžkoviny, textil a hračky. Části této sbírky jsme

zásobili Kemp v Kněhyních, který se stal na přechodnou dobu azylem pro lidi prchající před válkou. Převážná většina materiálu byla po domluvě s koordinátorkou transportována do Charity ve Valašském Meziříčí, odkud bude dále poskytnuta potřebným ať už na Ukrajině, nebo Ukrajincům uprchlým v Česku. Uvědomujeme si, že toto naše snažení bohužel neukončí probíhající válečný konflikt, ale věříme, že alespoň malou částí přispějeme do skládačky, která zlehčí dopady války na postiženou zemi a její obyvatele.

Martin Stodůlka

INFORMAČNÍ LINKA

Krajské informační centrum pomoci Ukrajině (KACPU)

V areálu Krajské nemocnice Tomáše Bati ve Zlíně na Havlíčkově nábřeží funguje v nepřetržitém provozu Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině (KACPU), ve kterém si mohou uprchlíci z Ukrajiny vyřídit první registraci, vízum, zdravotní pojištění i zajištění ubytování. Zájemcům nově slouží také telefonní linka 577 043 770, kterou zřídil Zlínský kraj. Linku je možné využít denně v době od 7 do 19 hodin.

Další užitečné informace k pomoci Ukrajině najdete na stránkách Zlínského kraje: <https://www.kr-zlinsky.cz/pomoc-ukrajine-cl-5421.html>

JAK JSME HOSPODAŘILI S ODPADY V ROCE 2021?

V roce 2021 se nám dařilo lépe třídít odpad ve srovnání s předchozími roky. Vytrídili jsme o čtvrtinu více plastů, ve skle to bylo dokonce o 40% větší množství. Úspěšnější byla také separace odpadu odevzdaného ve sběrném dvoře a proto obci klesl směsný objemný odpad o 32 tun na loňských 89 tun. V minulém roce jsme lépe nakládali s odpady a díky tomu se nám daří finanční doplatek obce na celkovou likvidaci odpadů držet v podobné výši jako v letech 2019 a 2020 i přesto, že náklady za jednotlivé komodity stoupají. Pojďme se na tuto problematiku podívat podrobněji.

Plast		Papír		Sklo	
PB	ZK	PB	ZK	PB	ZK
21kg	15,1 kg	18,5 kg	20,6 kg	22,3 kg	14,5 kg

Tab. 1: Srovnání průměru vytríděných surovin na 1 obyvatele Prostřední Bečva / Zlínský kraj.

Největší položkou v obecním odpadovém hospodářství je doprava a skládkovné směsného komunálního odpadu (SKO), který je v popelnících a kontejnerech. Kontejnery slouží pouze pro chataře a chalupáře bez trvalého pobytu v obci, občané s trvalým pobytem pak mají vlastní nádoby, popř. černé pytle, pokud bydlí mimo trasu svozové firmy. V loňském roce jsme na skládku odvezli podobné množství odpadu jako v roce 2020 a to 360 tun (2020: 368 t). Za dopravu a skládkovné jsme zaplatili 817 883 Kč, což je o 70 tis. více než v roce 2020 (748 302 Kč). Je to způsobeno zvýšenými náklady na likvidaci na skládce, které ze zákona porostou v každém roce.

Na následujícím grafu č. 1 vidíte vývoj tříděného odpadu – plastu, papíru, skla a nápojového kartonu. Od roku 2015 stoupl téměř trojnásobně. Zvýšenému třídění pomohl další svozový den v měsíci pro sběr plastu – od roku 2021 svážíme plast co 14 dnů. V minulém roce jsme také přidali šest barevných kontejnerů do sběrných hnízd. Sběrná hnízda pravidelně čistíme, v Kněhyních a nad Zavadilkou

jsme zámkovou dlažbou zpevnili povrch a v letošním roce doděláme ze tří stran dřevěné oplocení pro jejich celkovou kultivaci. V letních měsících svážíme tato místa každý týden, tak aby kapacita nádob zůstala dostačující.

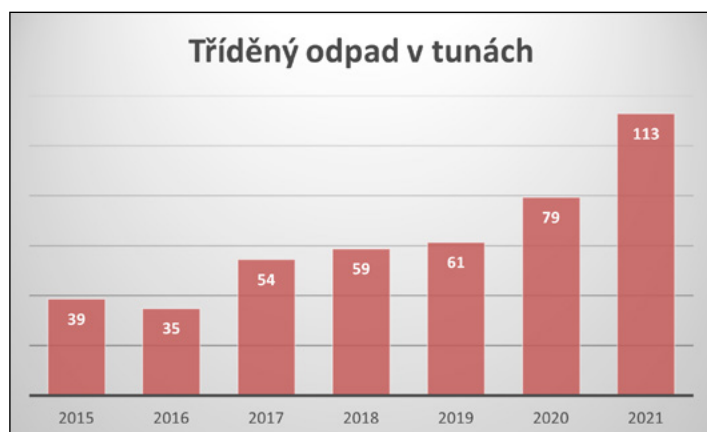
V přepočtu na jednoho obyvatele jsme každý z nás vytrídili téměř 64 kg, zatímco v roce 2020 to bylo necelých 45 kg. Překonali jsme tak loňský průměr Zlínského kraje, který byl 50 Kg (viz. tabulka č. 1).

Ve sběrném dvoře lze odevzdat všechny odpady, které jako obec přijímáme, kromě bioodpadu. Velkoobjemové kontejnery na bioodpad ze zahrad a domácností jsou umístěny v Bacově, v Kněhyních u Kotouče a ve středu u sokolovny. Sběrný dvůr (otevírací doba st 7.30-16.30 a so 8.00-11.30) odebírá tyto druhy odpadů:

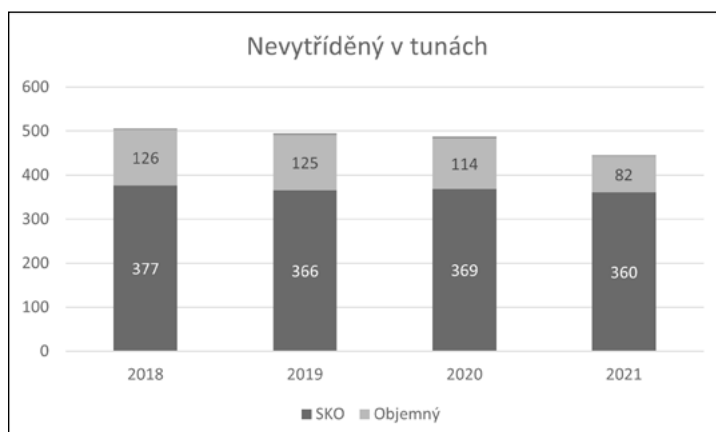
- **Objemný odpad – postele, matrace, dveře, skříně (pokud nejsou dřevěné) – veškerý směsný odpad, který se nevléze do klasických nádob – popelnice/kontejneru**
- **Dřevo – dřevěný nábytek, popř. jeho části a jiný dřevěný odpad**

- **Stavební odpad – směs betonu, cihel, tašky nebo kachličky. Nepatří zde např. sadrokarton izolační a hydroizolační materiály**
- **Nebezpečný odpad – obaly a zbytky barev, laků, ředidel, biocidních látek, umělých hnojiv a podobných chemikálií.**
- **Elektrozařízení – veškeré kompletní elektrozařízení – velké i malé spotřebiče.**
- **Baterie, akumulátory, žárovky, zářivky.**
- **Textil – bílý kontejner na oblečení i hadry na průmyslové zpracování.**
- **Jedlé oleje – zelená popelnice na rostlinné oleje – odkládejte v PET lahvích.**
- **Sklo – skleněné tabule, roztráštěné sklo, které by rozřezalo pytle.**
- **Papír – velké krabice, lepenka – k dispozici je kontejner.**

Dle nového zákona o odpadech mají obce snížit směsný komunální odpad do konce roku 2029 na max. 40% a v dalších letech dále až na 30% z celkové produkce. I když se nám daří více třídít a separovat, stále máme poměr mezi směsným a vytríděným odpadem opačný – 29% tříděného odpadu, 71% směsného komunálního.

Graf 1: Vývoj odevzdaného tříděného odpadu (plast, papír, sklo, tetrapak)

Graf 2: Vývoj SKO a objemného odpadu v tunách

Z hlediska financování odpadového hospodářství jsme v loňském roce dotovali tuto oblast ve výši 488 tis. Kč. Navýšily se náklady na svoz plastů, protože jsme přidali další svozový den, ale zase naopak jsme snížili náklady na likvidaci objemného odpadu a na příjmové straně jsme získali větší příspěvek od Ekokomu za tříděný odpad a vzrůstající ceny kovů se odrazily i na zisku za jejich výkup. Místní poplatek zůstal ve výši 550 Kč na rok. Občané uplatňují slevu za každý pytel

vytříděného odpadu (10 Kč), popř. za minimalizaci svozu SKO v popelnicích (50 Kč – 100 Kč). Senioři nad 70 let mají nárok na 200 Kč slevu ze základního poplatku a děti do dvou let jsou od poplatku osvobozeni.

Závěrem chci poděkovat všem, kterým není naše životní prostředí lhostejné a snaží se minimalizovat svůj odpad. Protože jak je známo – nejlepší odpad je ten, který vůbec nevznikne.

Výdaje v Kč	2020	2021
Papír, Sklo, Tetrapak	129 022	105 648
Plast	143 549	246 530
Nebezpečný	64 662	55 152
SKO	748 302	817 883
Objemný	339 730	260 929
Stavební suť	39 765	60 937
Stavební směsný (dřevo)		14 830
Pytle, štítky...	84 680	109 689
DDHM	88 935	54 717
BRKO	50 971	43 935
Celkem	1 689 616	1 770 250

Příjmy v Kč	2020	2021
Ekokom - tříděný odpad	242 707	310 200
Zpětný odběr	23 883	12 423
Výkup železa	39 198	69 589
Poplatek za odpad	828 086	861 946
Poplatek firmy	12 694	28 027
Celkem	1 146 568	1 282 186

Doplatek obce	543 049	488 064
----------------------	----------------	----------------

Alena Srovnalová, místostarostka obce

Svoz odpadů v dubnu 2022

Popelnice

netříděný odpad:
4. 4. – 5. 4. 2022,
19. 4. 2022

Papír (modrý),
sklo (zelený):
25. 4. 2022

Plasty,
Nápojové kartony (žlutý):
11. 4. 2022,
27. 4. 2022

Pokud popelnici nechcete svézt,
označte ji žlutým žetonem
(vydává Obecní úřad).

DOVOLENÁ MUDR. KJERONSKÁ

Z důvodu čerpání dovolené bude ve dnech 21. 4. 2022 – 26. 4. 2022 ordinace MUDr. Kjeronské uzavřena. Zastupuje MUDr. Holíš na Hutisku.

3. BŘEZNA JEDNALO ZASTUPITELSTVO OBCE PROSTŘEDNÍ BEČVA. HLAVNÍM BODEM PROGRAMU BYLO SCHVÁLENÍ NÁVRHU ROZPOČTU NA ROK 2022

1. PLNĚNÍ PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ ZA 01–12/2021

Příjmy: 66.966.533,82

Výdaje: 68.017.040,57

Zastupitelstvo obce Prostřední Bečva bere na vědomí plnění příjmů a výdajů za rok 2021.

2. NÁVRH ROZPOČTU PRO ROK 2022

Starosta informoval o návrhu rozpočtu pro rok 2022. Díky úspěšnému čerpání dotací a množství investičních akcí je letošní rozpočet poměrně napjatý a schválený návrh po výdajové i příjmové straně vyrovnaný. Zastupitelé se shodli na návrhu rozpočtu ve výši 57,257 mil. Kč. Návrh rozpočtu je k vyvěšení na úřední desce obce (www.prostrednibecva.cz).

3. ČINNOST KEMPU POD PUSTEVNAMI

O hospodaření kempu Pod Pustevnami informoval starosta, který

vedl, že obsazenost byla poměrně velká. Hospodaření skončilo ziskem ve výši cca 500 tisíc Kč. Na letošní rok se plánuje rekonstrukce rozvaděčů pro karavany, chodníky kolem venkovní kuchyňky a u bufetu a napojení okapních svodů hlavní budovy na dešťovou kanalizaci.

Zastupitelstvo obce bere na vědomí informace o hospodaření kempu Pod Pustevnami.

4. VÝSTAVBA 5G VYSÍLAČE NA ČERVENCI

Firma Cetin plánuje postavit 5 g vysílač na Červenci, ne přímo na vrcholu. Vysílač by měl pokrýt Kněhyně, popř. část Bacoava. Potřebná velikost pozemku cca 8×8m, výška 40 m, 16 m² základna. Starosta si vyžádal mapu, která ukáže předpokládané zlepšení pokrytí signálem. V Kněhyních by došlo k zásadnímu zlepšení. Zastupitelé se shodli na potřebnosti zlepšení pokrytí mobilním signálem a uložili

starostovi dále jednat s firmou Cetin o výši nájmu za pozemek pro vysílač.

5. NÁKUP A PRODEJ POZEMKŮ

Při stavbě nové cyklostezky došlo k rozšíření místní komunikace a část cesty vede po pozemcích soukromých vlastníků. Některé obec koupí, jiné budou zaběrajeny.

6. PRONÁJEM BUFETU SOKOLOVNA

Nájemce bufetu v sokolovně loni skončil. Byl vyhlášen záměr na pronájem – nikdo se nepřihlásil. Letos byl vyhlášen další záměr – přihlásilo se FK Prostřední Bečva, jako jediní zájemci. Bufet budou mít otevřený na fotbal, na zábavy a další akce. Nebude otevřen stále. Zastupitelstvo schválilo pronájem bufetu Fotbalovému klubu Prostřední Bečva za částku 1000 Kč / měsíčně.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

OPUSTILI NÁS

KRETKOVÁ JINDŘIŠKA

VZPOMÍNÁME

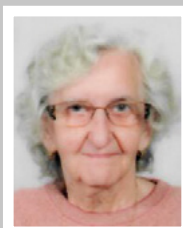

*Utichl srdce, uběhl čas vzpomínky
v srdci má každý z nás.*

Dne 7. 4. 2022 vzpomeneme páté smutné výročí kdy nás opustil náš tatínek, dědeček a pradědeček Šíma Josef. Vzpomíná celý rodina.

Dne 10. 4. 2022 by se dožil pan Josef Vaněk, vnuk léčitele Josefa Vaňka z Kněhyň, životního jubilea 100 let. S láskou a úctou vzpomíná syn Jarek, rodina Vaňkova a ostatní příbuzenstvo.

Odešla jsi, jak osud si to přál, ale v našich srdcích a vzpomínkách zůstáváš dál.

Dne 11. dubna by se dožila 90 let naše milovaná maminka, babička, prababička paní Rozálie Stavinochová a 15. června 2022 vzpomeneme 1. smutné výročí úmrtí.

Stále vzpomínají a nikdy nezapomenou dcery Marie, Ludmila a Jitka s rodinami.

7. RŮZNÉ UKRAJINA

- V souvislosti s válkou na Ukrajině zastupitelstvo obce schválilo poskytnutí daru ve výši 50 000 Kč na konto organizace Člověk v tísni. Zastupitelé také schválili bezplatné ubytování v Kempu pod Pustevnami pro uprchlíky v plném rozsahu v budově do 31. 5. 2022 a dále pouze jedno patro. Ubytování uprchlíků u Ukrajiny postižených válkou v kempu pod Pustevnami.

ŽÁDOST OBCE HORNÍ BEČVA

- o zvýhodnění parkovného na Pustevnách pro občany Horní Bečvy – zastupitelé schválili 50% slevu z parkovného občanům Horní Bečvy na parkovišti na Pustevnách.

ROZŠÍŘENÍ PLYNOVODU

- v oblasti vedle jízdárny a k novému obecnímu pozemku dojde k rozšíření plynovou. Zastupitelé schválili smlouvu o realizaci tohoto rozšíření.

ŽÁDOST O DOTACI

- pro Ondru Bartoška – příspěvek na sportování. Handicapovaný sportovec z Bacova požádal o příspěvek na reprezentaci obce a přípravu na závody doma i v zahraničí. Bartošek má dlouhodobě ve své kategorii výborné výsledky. Zastupitelé schválili příspěvek ve výši 30 000 Kč.

KONČÍ LÉKÁRNA

- Magistra je dlouhodobě nemocná a potom se nevrátí, jde do důchodu. Majiteli lékárny se to nevyplatí, nechce dále provozovat. Už se hlásí zájemci o komerční prostory. Bude vyhlášen záměr na pronájem. Prioritní je pro obec umístění lékárny – oslovíme provozovatele na Horní Bečvě, Benu. Dr. max a další.

OBCENÍ SLAVNOSTI

- proběhnou v sobotu 18. 6. 2022 od 14.00. od Kauflandu jsme dostali dotaci ve výši 71 tis. Kč + 10 000 Kč na odměny pro děti a občerstvení pro účinkující.

VYHLÁŠKA O NOČNÍM KLIDU

- bude se dělat nová vyhláška, potřebujeme nahlásit akce, které se budou konat během roku.

Adéla Opletalová

INZERCE

Specialista na výrobu a renovaci pomníků

KAMENICTVÍ Burda

www.kamenictviburda.cz

☎ 774 889 261

- Výroba a montáž hrobů na zakázku
- Odborné renovace a opravy stávajících pomníků
- Strojní broušení terasových pomníků bezprašnou tech. přímo na místě
- Sekání a opravy písma (zlačené, stříbení a barvení)
- Pomníkové doplňky všech druhů (nerezové, bronzové, žulové)
- Zhotovení nových betonových základů
- Likvidace a odvoz stávajících hrobů

Akce **20% SLEVA** na renovace teracových hrobů (broušení, rovnání, impregnace a obnova písma)

ZAVOLEJTE - PŘIJEDEME - PORADÍME - ZAMĚŘÍME - NACENÍME

Z KNIHOVNY

VÝZVA – BOŽÍ MUKA

„Mezi krásy spojené úzce s minulostí a způsobem života našich předků patří bezesporu kapličky, Boží muka a kříže. Naši předkové je stavěli na svých pozemcích především ke slávě Boží a proto, aby vybízela je samé nebo i kolemjdoucí k pozdvihnutí mysli k Bohu, k modlitbě. Často se stala podnětem ke stavbě nějaká konkrétní událost ze života.“

Ve zpravodaji 12/21 a 1/22 nás Zina Langrová provedla drobnou lidovou architekturou naší vesnice a zdůraznila význam těchto památek pro historii obce. Víme, kde kříže a kapličky stojí, ale neznáme příběhy, které se k těmto sakrálním stavbám váží. Proto se s prosbou obracím na všechny, kteří znají některý z příběhů, a můžete doplnit, co se o památce uchovalo v naší paměti. Informace sbírám v místní knihovně.

Děkuji. Marcela Slížková, knihovnice

KNIHY O ZAHRADÁCH

Jakkoli je dubnové počasí ještě vrtošivé, pravověrný zahrádkář už větrí svoji šanci.

Většina z nás se těší, až začne vše rašit a kvést. Jaro bývá nejkrásnější a neveselejší obdobím roku. K radosti, ke které je v poslední tak málo důvodů by kromě výstavy plné barev mohly být nápomocny i nové knihy, které najdete v knihovně a dovíte se z nich i spoustu zajímavého, i když jste zkušení zahrádkáři:

Jaroslav Svoboda: Zelenina z ekozahrady pro radost i soběstačnost

Ferdinand Leffler: Zelené pokoje

Ferdinand Leffler: Žijte ve své zahradě

Renata Herber: Babiččiny byliny

Nebo v novém časopise **Marianne Venkov a styl**.

Najdete zde články o tradicích, řemeslech, zahradách, přírodě i bydlení, a také báječné recepty.

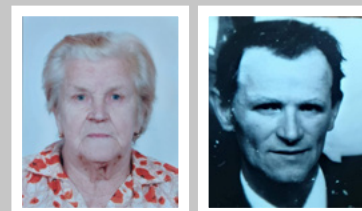
-sl-

<https://www.marianne.cz/venkov-styl>

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

VZPOMÍNÁME

Odešli rodiče, neznámo kam,
vzpomínky po Vás zůstaly nám.
Vzpomínky krásné, rodiče milí,
Vy jste vždy oba pro nás jen žili.

Dne 30. 4. 2022 uplyne již 22 let, co nás navždy opustil náš tatínek, dědeček pan Jaroslav Orel.

Dne 18. 9. 2022 vzpomeneme na smutné 4. výročí, co nám navždy odešla naše maminka a babička Ludmila Orlová.

Kdo jste znali, vzpomeňte s námi.

NARODILI SE

JURAJDOVÁ VALÉRIE

BLAHOPŘÁNÍ

Dne 15. dubna 2022 oslaví 70. narozeniny naše drahá maminka, babička, prababička a tetička Drahomíra Kysučanová. K tomuto významnému životnímu jubileu přejeme všechno nejlepší, hlavně pevné zdraví, štěstí, lásku a rodinnou pohodu.

Ze srdce přejí děti Pavel, Petr a Lenka s rodinami.

POZVÁNKA

na výstavu drobného zvířectva
v chovatelském areálu v Hutisku - Solanci

30.4.-1.5.2022

Prodej chovných zvířat, bohatá tombola,
občerstvení.

Otevřeno : Sobota 13:00 – 18:00.

Neděle 8:00 – 15:00.

Srdečně zvou pořadatelé.

Uklidme Česko
Prostřednobečvanské
GRUNTOVÁNÍ
23. dubna 2022
Sraz v 9.00 před bufetem
U Jindry poblíž OÚ.
Pytle a rukavice zajištěny,
nezapomente na pevnou obuv!
Po úklidu společně
posezení U Jindry.
www.UklidmeCesko.cz

Partnerská síť
KB Nadace Jistota
GARNIER
Coca-Cola
EKO KOM

CO MOŽNÁ NEVÍTE O LÉCÍCH
Beseda s lékárníci
PharmDr. Miroslavou Zichovou
Užíváte léky a zdá se vám, že nepomáhají? Máte strach, že si vypěstujete závislost? Proč není jedno, kdy a jak léky užívat?
O účelném a bezpečném užívání léků, kdy nám léky prospívají a kdy dochází k jejich zneužívání, i o tom, jak je důležitá prevence a proč léky nepatří do koše, o tom všem je přednáška.
Čtvrtek 21. dubna 2022 / 17.00
Místní knihovna Prostřední Bečva
ve spolupráci s kavárnou Kofirum
Prostřední Bečva

ŽIVOT NA STĚBLECH

SOBOTA 9. DUBNA 2022
od 15 hodin
Sokolovna Horní Bečva
K dobré náladě zahrají
Horňané.
Občerstvení zajištěno.

KOŠT ELIHOVICE
III. ROČNÍK

**Wystawa fotografií hmyzu a ptáků
Radima Hermana**

**Šindelový domeček
duben – květen 2022**

Prostřední
Bečva

SLET ČARODĚNIC

**V sobotu 30. 4. 2022
od 17 hod. v areálu SDH Kněhyně**

Soutěže pro děti i dospělé.
Bohaté občerstvení na závěr diskotéka.
Zapálení velké vatry a možnost upálení čarodějnice vlastní výroby.

Srděčně zve SAKUMPIKUM
ve spolupráci s SDH Kněhyně, OÚ a ZS.

**KOŠTĚ SLIVOVICE A PÁLENKY
Z PŘÍTELKÉHO PÁLENÍ**

PROGRAM SOUTĚŽE:
15.00-17.00
košť a soutěž o nejlepší slivovici
18.00 vyhlášení vítěze

VSTUPNÉ:
majitelé soutěžních vzorků; zdarma
široká veřejnost za cenu kostovného
na osobu 100,- Kč / dívka: 20,- Kč

Košťu se může zúčastnit každý, kdo dodá vzorek 0,5l vypalené tekutiny.
Hodnocení vzorků se mohou zúčastnit vlastníci vzorků (tito zdarma).
Hodnocení obce nebo široká veřejnost staří 18 let.

JAK PŘIHLÁŠIT VZOREK DO SOUTĚŽE?
Vzorek je možno odevzdat od 14. 3. do 31. 3. 2022 v místní knihovně.
Datum potřebné informace: * jméno a příjmení přihlídatel * adresa a tel. číslo psátelie
* druh polievky * ročník pálenky * procenta alkoholu
POZOR! počet soutěžních vzorků (max. 30 ks) je omezen!

**O NEJLEPŠÍ
PROSTŘEDNOBEČVANSKOU
PÁLENKU**

HLEDÁME TU NEJLEHODNĚJŠÍ
PÁLENKU Z OVOCE, KTERÉ SE
URODILLO NÁ BEČVÁCH.

KATEGORIE
→ SLIVOVICE
→ KALVÁDOS
→ OSTATNÍ

**0,5 l vzorek
31. 5. 2022**

**VZOREK PÁLENKY ODEVZDEJTE
DO 31. 5. 2022 NA OBCNÍM ÚŘADĚ.**

VYHODNOCENÍ PROBĚHNE
NA OBCNÍCH SLAVNOSTECH
18. 6. 2022.

VZORKY BUDOU CHARITATIVNĚ
PRODÁNY NA OBCNÍCH
SLAVNOSTECH. VÝTĚZEK JE
VĚNOVÁN NA PODPORU
UKRAJINSKÝCH UPRCHLIKU NA
PROSTŘEDNÍ BEČVĚ.

AGENTURA HARLEKYN UVÁDÍ KOMEDIJ EDWARDA TAYLORA

Pardon me, Prime Minister

Co takhle ke zpovědi...

PŘEKLAD MARTIN FAHRNER

ÚPRAVA A REŽIE VLADIMÍR STRNIŠKO

PETR NÁROŽNÝ / KAROLÍNA VÁGNEROVÁ / ANDREA DAŇKOVÁ / JIŘINA DAŇHELOVÁ
MÁŠA MÁLKOVÁ / KATEŘINA SEDLÁKOVÁ / ZUZANA SLAVÍKOVÁ / ILENA SVOBODOVÁ
JAN ČENSKÝ / MARTIN ZAHÁLKA, JAKOMÍR NOSEK / JAKUB ŠTĚPÁN / MARTIN ZAHÁLKA JR.

středa 20. 4. 2022 / 19.00 / Obecní dům Horní Bečva /
předprodej vstupenek v knihovně od pondělí 21. 3. 2022, cena: 490,- Kč, tel.: 571 645 249

**Dynášeni
Mařeny**

Přijďte s námi obcovit tradiční zvyk vynášení smrti,
remoci a vođeno stáelého.
Loučení se zimou, vítání jara a všeho nového!

**sobota / 2. 4. 2022 /
17.00 hod. / Kněhyně**

Program:
přívod s muzikou od hasičského domu v Kněhynách
k potoku směr Kozule, zapálení Mařeny
a vhození do Komařovského potoka.

**vystoupení dětského souboru Jarášek
v hasičském domě**

**zábava s cimbálovou muzikou, frgály, kyselica,
guláš, slivovica**

Vstupné 100 Kč, v kroji zdarma

Srděčně zvou hasiči Kněhyně

KALENDÁŘE AKCÍ

PROSTŘEDNÍ BEČVA

2. 4., 17.00 h,
Kněhyně

VYNÁŠENÍ MAŘENY

Průvod s muzikou, vystoupení dětského folklórního souboru Jarášek, zábava s cimbálovou muzikou, frgály, kyselica, guláš, slivovica.

9. 4., 9.00 h,
náves Prostřední Bečva

KRASLICOVÁ ALEJ

Malování kraslic, perníčků, pletení tatarů a výroba píšťalek

23. 4., 9.00 h,
sraz u bufetu U Jindry

PROSTŘEDNOBEČVANSKÉ GRUNTOVÁNÍ

Pytle a rukavice zajištěny. Nezapomeňte pevnou obuv. Po úklidu společné posezení U Jindry.

23. 4., 17.00 h,
knihovna Prostřední Bečva

CO MOŽNÁ NEVÍTE O LECÍCH

Jste srdečně zváni na zajímavou besedu s lékárníci PharmDr. Miroslavou Zichovou. Užíváte léky a zdá se vám, že nepomáhají? Máte strach, že si vypěstujete závislost? Proč není jedno, kdy a jak léky užívat? O účelném a bezpečném užívání léků, kdy nám léky prospívají a kdy dochází k jejich zneužívání, i o tom, jak je důležitá prevence a proč léky nepatří do koše, o tom všem bude přednáška.

Duben–květen
Život na stéblech

NOVÁ VÝSTAVA V ŠINDELOVÉM DOMEČKU NA NÁVSI

Fotografie Radima Hermana nám dají nahlédnout do světa hmyzu a ptáků, kteří žijí kolem nás na Prostřední Bečvě. Ve spolupráci s CHKO proběhnou na výstavě besedy pro žáky ZŠ o přírodním bohatství našeho regionu a jak ho chránit.

24. 4., 15.00 h,
kostel svaté Zdislavy

VELIKONOČNÍ KONCERT VÁŽNÉ HUDBY

Vystoupí Monika Švandová – zpěv a varhany, Terezie Majerová – housle a zpěv, Tomáš Sommer – varhany. Na koncertě zazní skladby z díla J. S. Bacha, A. Vivaldiho, A Dvořáka a dalších.

30. 4., 17.00 h,
areál SDH Kněhyně

SLET ČARODĚJNIC

Soutěže pro děti i dospělé, bohaté občerstvení, na závěr diskotéka.

HUTISKO – SOLANEC

30. 4.–1. 5.
chovatelský areál Hutisko-Solanec

VÝSTAVA DROBNÉHO PTACTVA

Prodej chovných zvířat, bohatá tombola, občerstvení.

HORNÍ BEČVA

9. 4., 15.00 h.,
Sokolovna Horní Bečva

III. ROČNÍK KOŠTU SLIVOVICE

Během března můžete v knihovně Horní Bečva odevzdat 0,5 l vzorku pálenky s určením druhu ovoce, promile alkoholu, ročníkem. Počet vzorků je omezen, maximální 30 vzorků. Majitelé vzorků mají košt zdarma, koštovné 100 Kč, ostatní 20 Kč. Na programu: košt, hudba, zábava. Více informací na telefonu 571 645 249.

10. 4., 17.00 h.,

ANIMOVANÝ FILM MYŠÍ PATŘÍ DO NEBEW

Cena vstupného 60 Kč.

10. 4., 19.00 h.,

ZÁTOPEK

Cena vstupného 80 Kč.

20. 4., 19.00 h.,
Obecní dům Horní Bečva

CO TAKHLE KE ZPOVĚDI ANEB „PARDON ME, PRIME MINISTER“

Anglický humor v hlavní roli s Petrem Nárožným v duchu seriálu Jistě, pane ministře.

Hrají: Petr Nárožný, Máša Málková / Kateřina Pechová, Jan Čenský / Martin Zahálka, Zuzana Slavíková / Ilona Svobodová, Jaromír Nosek / Jakub Štěpán / Martin Zahálka ml., Karolína Vágnerová / Andrea Daňková / Anna Jiřina Daňhelová

Cena vstupného: 490 Kč

Předprodej od 21. 3. 2022 v Knihovně Horní Bečva, tel. 571 645 249.

ROŽNOV P. R.

1. 4., 20.00 h.,
Klub Vrátnice

INSANIA

Koncert

6. 4., 19.00 h.,
Klub Vrátnice

ZBYNĚK TERNER – OVER MY HEAD

Koncert

9. 4., 20.00 h.,
Klub Vrátnice

LYSSA, GNU, WOLLONGONG

Koncert

14. 4., 19.00 h.,
Klub Vrátnice

KATARZIA N5

Koncert

16. 4., 9.00 - 18. 4., 17.00
Valašské muzeum v přírodě

VELIKONOCE NA VALAŠSKU

Tradiční velikonoční a jarní zvyky
podání folklorních souborů.

20. 4., 19.00 h.,
Klub Vrátnice

VÁCLAV KOUBEK DUO

Koncert

21. 4., 19.00 h.,
Janíkova stodola

CHLAP NA ZABITÍ

Francouzská komedie o tom, jak se
profesionální zabiják stane obětí
sebevraha.

25. 4., 19.00 h.,
Brilovka, velký sál

ZÁKULISÍ DAKARU, DAVID SUCHAŘÍPA A HOST ALEŠ LOPRAIS

Příběhy, postřehy a zákulisí Rallye
Dakar 2022 v Saudské Arábii očima
Davida Suchařípy a rozhovor se zá-
vodníkem Alešem Lopraisem.

10 OTÁZEK PRO...

MARCELU SLÍŽKOVOU KNIHOVNICI Z KNIHOVNY PROSTŘEDNÍ BEČVA

1. Kafe nebo čaj?

Čaj z devatera kvítí Vandy Vrlové, ale nejraději čistou vodu.

2. Jaký film nebo seriál Vás naposled zaujal a proč?

Fantasy drama Zaklínač na Netflix, natočený podle knih spisovatele Andrzej Sapkowského. Knihy mám přečtené už dlouho, na seriál jsem se moc těšila a nezklamal. A ze světa současného minisérie Devadesátky.

3. Jaké je vaše nejoblíbenější místo na Prostřední Bečvě?

Knihovna 😊

4. Pes nebo kočka?

Od dětství mě provázejí kočky, takže kočka.

5. Čeho se bojíte kromě smrti?

Lidské lhostejnosti.

6. Jste raději pro anebo proti?

Snažím se ve všem a všech vidět to dobré, tedy pro.

7. Co Vám chybí na Prostřední Bečvě?

Rychlý internet.

8. Kdy jste byl/a naposledy hrdá na Prostřední Bečvu?

Kdykoliv slyším chválu na obec, a to je dost často.

9. Po obci autem, na kole nebo pěšky?

Pěšky nejen po obci.

10. Co vám dává naději?

Jsem optimistka, tedy stále věřím, že „pravda a láska zvítězí nad lží a nenávistí“.

Každý měsíc klademe stejné otázky osobnostem Prostřední Bečvy. Inspiraci jsme našli v Týdeníku Respekt.

NABÍDKA PRÁCE

Obec Prostřední Bečva nabízí **sezónní práci na DPP v údržbě zeleně**.

Péče o záhony, trvalky a keře, výsadba, pleť a kultivace ploch a porostů na různých místech v obci je vhodná pro kohokoliv, kdo rád pracuje venku s rostlinami a půdou.

Předpokladem je pečlivost, samostatnost, fyzická zdatnost. Zkušenost se zahradničením a ochota občas rozjet sekačku nebo lehčí křovinořez je vítána.

Zájemcům rádi poskytneme bližší informace na Obecním úřadě.

Pro Kemp pod Pustevnami přijmeme zaměstnance na tuto pozici:

PROVOZNÍ

Náplň práce:

- Vyhledávání zákazníků
- Propagace
- Zajištění chodu kempu a bufetu
- Objednávky zboží
- Vyřizování rezervací ubytování a kontrola plateb
- Správa webových a FB stránek
- Organizace brigádníků

Požadujeme:

- Chuť pracovat s lidmi
- Středoškolské vzdělání s maturitou
- Praxe v oboru cestovní ruch a gastro výhodou
- Zkušenost práce na vedoucí pozici
- Profesionální přístup a spolehlivost
- Flexibilitu a samostatnost
- Řidičský průkaz skupiny B
- Nástup dle dohody

Nabízíme:

- Flexibilní pracovní dobu
- Plat až 31 000 Kč

Životopisy s motivačním dopisem zasílejte na email:

starosta@prostrednibecva.cz,

případně přineste osobně na podatelnu OÚ. Uzávěrka přihlášek je 15. 4. 2022 ve 12 hodin. Do předmětu napište „Práce v Kempu – provozní“.

MŠE SVATÉ V BŘEZNU V KOSTELE SVATÉ ZDISLAVY

Sobota 2. 4., 9.00 h.

– 1. sobota v měsíci

Varhaník – Eva Pařenicová, 309, 315

Za členy růžencového bratrstva a mír ve světě.

Neděle 3. 4., 10.30 h.

– 5. neděle postní.

Varhaník – Vlastislav Stavinoha + Jana Chudějová, 303, 727, 315

Za rodiny v naší farnosti a nová povolání do manželství.

Středa 6. 4., 17.30 h.

– středa po 5. neděli postní.

Varhaník – Eva Pařenicová, 307, 701, 315

Mše svatá za nenarozené děti a za ochranu Panny Marie pro rodiče čekající narození dítěte.

Neděle 10. 4., 10.30 h.

– Květná neděle

Odevzdávají se postní pokladničky. Žehnají se jívnové ratolesti. Čtou se pašje.

Varhaník – Eva Pařenicová, 318, 305, 315

Za duše v očistci a všechny nemocné z naší farnosti.

Úterý 12. 4., 17.30 h.

– úterý svatého týdne

Varhaník – Eva Pařenicová, 317, 712, 315

Mše svatá na úmysl Panny Marie.

Čtvrtek 14. 4., 16.30 h.

– Zelený čtvrtek – památka poslední večeře Páně.

Varhaník – Eva Pařenicová, 710, 681, 712, 781-1, 2 – 5, 6.

Za živou a zemřelou rodinu Frnkovu, Mikulenkovu a Mitášovu.

Pátek 15. 4., 10.30 h.

– Velký pátek, den přísného půstu.

Varhaník – Eva Pařenicová, žalm před evangeliem, improperie – výčitky, 317, přijímání – 306.

15.00 h. Křížová cesta

15.30 h. Velkopáteční obřady.

Sobota 16. 4., 9.00 h. – 15.00 h.

– Bílá sobota – otevřen Boží hrob k tiché adoraci.

Sbírka na opravu Božího hrobu v Jeruzalému.

Neděle 17. 4., 5.30 h.

– Slavnost – Zmrtvýchvstání Páně – Hod Boží Velikonoční.

Varhaník – Eva Pařenicová, dechová hudba Záhořené, 401, 407

Za zemřelé Margitu a Václava Holčákovy, jejich rodiče a živou rodinu.

Pondělí 18. 4., 10.30 h.

– pondělí v oktávu velikonočním.

Varhaník – Jan Bernátek, 404, 407 + sekvence

Za zemřelého ThDr. Jaroslava Studeného, otce Cyrila Jurošku a dobrodince kostela.

Středa 20. 4., 17.30 h.

– středa v oktávu velikonočním.

Varhaník – Eva Pařenicová, 484, 407

Za zemřelé rodiče Annu a Miroslava Juríčkovi, rodinu Bortlovu a Ondryášovu.

Neděle 24. 4., 10.30 h.

– 2. Neděle velikonoční – neděle Božího milosrdenství.

Varhaník – Aleš Stavinoha + Jana Chudějová, 413, 407, 922

Za zemřelého Květoslava Charváta, syna Květoslava, živou a zemřelou rodinu.

Neděle 24. 4., od 15.00 h.

koncert v kostele sv. Zdislavy, slečny Moniky Švandové a jejich hostů.

Středa 27. 4., 17.30 h.

– středa po 2. Neděli velikonoční.

Varhaník – Eva Pařenicová, 410, 407

Za Boží ochranu a dar zdraví pro rodinu Kociánovu.

NOVINKY ZE ŠKOLY

PŘIPOMÍNEJME SI LIDOVÉ TRADICE

MASOPUST

Během února se školní družina připravovala na Masopust. S nápadem na Masopustní průvod přišla paní knihovnice Marcela Slížková, se kterou máme velmi dobrou spolupráci. Pro školní družinu připravila dvě besedy o tradicích Masopustu. O Masopustu si povídali i žáci z vyšších ročníků v hodinách prvouky i v literární výchově. V Informatice vyhledávali na internetu informace, např. proč se slaví Masopust, jaký význam mají jednotlivé masky apod. Masopustní průvod vyšel od školy a za zpěvu lidových písní dorazil k obecnímu úřadu, kde si medvěd zatančil s paní místostarostkou Alenou Srovnalovou. Pan starosta nabídl účastníkům klobásku a průvod pokračoval k firmě Josefa Matušíka YOMAX, s. r. o., kde jsme zhlédli scénku, kterou si nacvičily děti v družině. Muzikanti zahráli, masky se daly do tance a každý byl odměněn koblíhou. Počasí nám přálo a akce se líbila nejen dětem, ale také lidem, které průvod mijel. Velikou radost nám udělalo ocenění od pana Pšenici, který dětem daroval úžasné perníčky s motivy Josefa Lady vlastní výroby. Poděkování náleží také rodičům i vychovatelkám za výrobu masek.

JAK DĚTI MOTIVOVAT KE ČTENÍ

Všichni víte, jak je čtení důležité nejen pro celoživotní vzdělávání, a proto se děti snažíme pro čtení získat. Jednou z cest jsou knihovnické lekce. Ve čtvrtek 10. 3. žáci 3. třídy navštívili místní knihovnu, kde je paní knihovnice přivítala s knížkou v ruce. Kniha měla příznačný název „Nic nalhaného, máloco pravda“ a ve stejném duchu probíhala celá literární hodinka. Žáci se seznámili s řadou vybraných knížek např. „Pásli ovce Valaši, V říši

boha Radegasta, Zakletý vrch, aj. Paní knihovnice předčítala z jednotlivých knih úryvky. Takto se děti nenásilně seznámily s pověstmi a pohádkami. Na závěr děti plnily zábavné úkoly. Moc děkujeme paní Slížkové za vstřícné vystupování a odborné vedení knihovnických lekcí.

Už se připravujeme na další spolupráci a těšíme se 1. dubna na Noc s Andersenem.

KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA ŠKOLY

Před zápisem nabídla škola rodičům předškoláků komentovanou prohlídku školy, o kterou byl zájem. Rodiče provedli školou žáci 5. ročníku, jelikož školu znají nejlépe. Během prohlídky zodpovídali dotazy rodičů i budoucích žáků. Máme se čím chlubit, naše škola je moderně vybavená a esteticky vyzdobená. Ve škole je čisto, pohodová a přátelská atmosféra.

TANDEMOVÁ VÝUKA SE DĚTEM LÍBÍ

Kdo přišel s myšlenkou tandemové výuky?

Žáci početných tříd jsou rozděleni na výuku angličtiny do 2 skupin. V lednu byla vysoká nemocnost, tak se vyučující Paed-Dr. Šárka Effenbergerová a Mgr. Martin Tvardek dohodli, že skupiny spojí a povědou výuku oba. Výuka v páru se zalíbila nejen žákům, ale i vyučujícím, proto v ní pokračují i nyní. Vyučující se na hodinu společně připravují a aktuálně reagují na situaci ve třídě. Výuka v tandemu umožňuje pedagogům být co nejeftivnější.

Co je tandemová výuka a jaké má přednosti?

Tandemová výuka znamená úzkou spolupráci dvou kolegů v jedné třídě, kteří společně vedou aktivity a plynule si předávají slovo. Tandemová výuka zvyšuje pozornost dětí, umožňuje výuku individualizovat – těm žákům, kteří potřebují

probírané učivo více vysvětlit, se dostane pomoci, zároveň se ale ti, kteří již danou látku zvládli nenudí.

Byla jsem se na tandemovou výuku podívat. Hodina měla rychlý spád, činnosti se plynule střídaly, žáci byli velmi aktivní a bylo vidět, že vyučující jsou sehraní a vzájemně se doplňují. Střídali se v řízení hodiny, když jeden zadával žákům pokyny, druhý poskytoval pomoc žákům nebo připravoval další činnost. Jsem moc ráda, že naše škola využívá moderní metody výuky a vyučující si vzájemně poskytují zpětnou vazbu, a nejen u tandemové výuky.

BÁDÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ – NEBESKÉ FAZOLE

Paní vychovatelka Martina Barabášová nadchla děti pro badatelsky orientovanou výuku. Jedná se o výuku, kde žáci vysloví tvrzení (hypotézu), jehož pravdivost se následně ověřuje. Začalo to igelitovým sáčkem, vatou a fazolí. Děti umístily fazole ve vlhké vatě do igelitových sáčků, které připevnily k oknu a s napětím očekávaly, kdy se objeví první klíčky. Pak porovnávaly růst fazolí v různých podmínkách (v teple, v zimě, na světle, ve stínu). Když fazole přerostly igelitový sáček, byly

přesazeny do truhlíku do hlíny a každý den jsou vyšší a vyšší. Děti průběžně zaznamenávají jejich přírůstky a pozorují změny. Nebeské fazole brzy naše prvňáčky přerostou.

ROZVÍJEME KREATIVITU I TRPĚLIVOST

Paní vychovatelka Vendula Golasovská to s dětmi umí. V družině rozvíjí kreativitu, podporuje fantazii, spolupráci a také trpělivost dětí. Využívá zájmu a nadšení dětí. Březen byl ve znamení lepení

dřevěných modelů autíček, budek pro ptáčky, U – ramp, domů, aj. Při tvorbě modelů děti vycházely z vlastní fantazie a paní vychovatelka přispěla jen radou. Cenné je, že děti dřevěné modely dále využívají při hře.

JARO UŽ JE TADY

Děti z družiny se s nadšením pustily do jarního úklidu zahrady. Na zahradě se to jen hemžilo a najednou zmizely všechny hromádky krtků i kameny, kterými byla zahrada poseta. Už se moc těšíme, až se oteplí a budeme moci trávit na zahradě více času.

Družina se těší velkému zájmu dětí, proto jsme navýšili její kapacitu na 60 dětí a v současné době nemáme žádné volné místo. Dětem se líbí i kroužky družiny – Hýbejme se a Let's go.

Velikonoční výzdoba návesi

V březnu jsme si připomenuli tradice Velikonoc a ve výtvarných výchovách, pracovních činnostech i v družině jsme malovali kraslice, kterými jsme vyzdobili náves.

Mgr. Pavlína Přikrylová

PŘIJMEME ÚČETNÍ

Přijmeme účetní na zkrácený úvazek 0,7, nástup možný 1. května 2022.

Podmínkou ekonomické vzdělání, praxe v podvojném účetnictví, ideální – znalost účetnictví příspěvkových organizací.

Zájemci o místo zašlete profesní životopis na mail reditelka@zsprostrednibecva.cz.

ŘÁDKOVÁ INZERCE

Koupím RD nebo chatu na Prostřední, Horní Bečvě. Nejlépe dřevostavbu, v jakémkoli stavu. Případně pozemek na slunném místě. Děkuji za jakékoli nabídky nebo doporučení. j.novak442@seznam.cz, 728481565

EL-BA
GROUP

EL-BA Group
+420 775 126 591
elbatzb@gmail.com
www.tepelnacerpadla-cz.eu

TEPELNÁ ČERPADLA

STIEBEL ELTRON
TECHNIKA PRO VAŠE POHODLÍ

DOTACE
SNIŽTE SVOU SPOTŘEBU ENERGIÍ

ÚSPORNÉ VYTÁPENÍ A OHREV TEPLÉ VODY
PODLAHOVÉ TOPENÍ
REKUPERACE
OD NÁVRHU AŽ PO REALIZACI

Autorizovaný záruční a pozáruční servis tepelných čerpadel STIEBEL ELTRON oblast „MORAVA“

JAK SE ŽILO NA BEČVÁCH...

ŘEMESLA A PODNIKÁNÍ – 1. ČÁST

Řemesla byla vždy součástí života vesnice a výrazně se lišila od řemesel a živností ve městě. V naší obci bylo řemesel poměrně hodně a všechna byla svázána s nezbytnými potřebami pro život na vesnici. Nejednalo se jen o zemědělství, ale také o dopravu – koně, vozy a mnoho jiných.

Dříve se v každé vesnici rozléhalo zvonění kovářského kladiva. Kovárny stávaly většinou na okraji vsi a pokud možno u potoka. Pro své rozmanité znalosti byl vesnický kovář vážený a nepostradatelný člověk. Každý řemeslník a hospodář používal nástroje z jeho dílny.

Začneme tedy kovářstvím v naší obci. Nejstarším záznamem o kovárně je zmínka o kovárně Eduarda Fiuráška, která stála naproti hotelu Bečva. Další zmínky o kovářství se mi nepodařilo nalézt, ovšem našla jsem dceru kováře, který zde pracoval a byl velmi známý i jako člověk, který se aktivně zapojoval do veřejného života obce. Používám přímou citaci vzpomínek paní Oldřišky Hlaváčové, dcery Josefa Hlucháně:

„Josef Hlucháně se narodil 24. 10. 1911 na Dolní Bečvě v rodině hajného Františka Hlucháně. Základní školu navštěvoval v Rožnově pod Radhoštěm. Po jejím ukončení nastoupil do učení do Palkovic k panu Cyrilu Bilkovi, kde se vyučil kovářem. V roce 1935 se seznámil s budoucí ženou Františkou Fiuráškovou, v roce 1936 se vzali a natrvalo usídlili na Prostřední Bečvě. Narodily se jim 3 dcery Marie, Oldřiška a Zdeňka. V té době pracoval v kovárně u pana Eduarda Fiuráška naproti hotelu Bečva. Později se osamostatnil a pořídil si kovárnu na

dolním konci obce Na Nové. Nebylo to vždy lehké. Lidé na vesnici se tenkrát živili převážně hospodářstvím a peníze jim často scházely na obživu rodiny. Tak se stávalo, že neměli na zaplacení kovářských výrobků (motyky, lopaty, otky, okování koní). Pak scházely i jemu. Protože byl živnostník neměla to lehké ani jeho rodina. Posléze svou činnost ukončil a nastoupil do národního podniku Tesla, kde pracoval až do důchodu.

Jeho kovářství vzniklo v 50. letech, jezdili zde hlavně a nejčastěji ti, co měli koně. Podkovy se musely měnit a nahrazovat novými. A ty vyráběl kovář. Železo se nahřívalo v ohništi na patřičnou teplotu, aby se dalo tvárnit. Ohniště se udržovalo dmychadlem uváděným v činnost nohama. Topilo se „kovářským uhlím“. S oblibou jsme s kamarády často sledovali jak umně utváří podkovy na míru, jak při žhavení létají hvězdičky jisker, jak kovadlina vydává své zvuky a za pomoci kladiva vytváří potřebné tvary.

Taky kopyto se muselo připravit. Speciálními kleštěmi odstranit ostruhy, rašplí vyhladit, přizpůsobit podkovu kopytu, připevnit podkováky (hřebíky) a znovu začistit rašplí (hrubý pilník). Vyráběl v té době tolik potřebné motyky, krumpáče, lopaty, rýče, kramle, obruče na sušy, skruže na kola od vozu, panty, petlice a mnoho dalších věcí, které v té době nejen pro hospodářství a stavby bylo potřeba. Materiál nakupoval v železářství v Rožnově u pana Kristka.

Z těch, které si pamatuji k němu chodili: Josef Mikulenka z Fojtství, Josef Křištof, Rudolf Fiurášek a mnoho jiných potřebných z obce i ze sousedních usedlostí.

V 70. letech byl nucen svou činnost živnostníka kováře ukončit“.

Jak taková práce kováře vypadala:

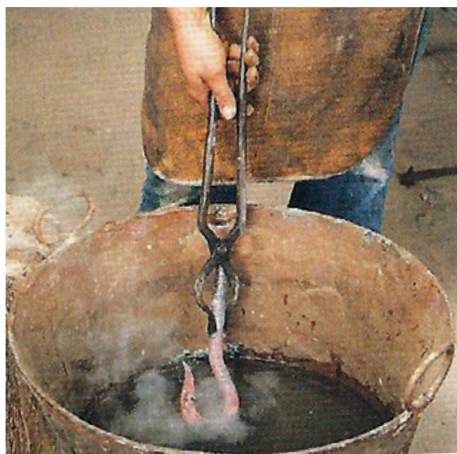
Výrobek začínal ve výhni. Kovář manipuloval rozžhaveným kusem železa ve výhni dlouhými žárovými kleštěmi, až vyletovaly jiskry. Když byl kov dostatečně žhavý, přenesl jej na kovadlinu a mohutnými údery kladiva výrobek tvaroval. Plameny bylo třeba stále rozdmýchávat pomocí měchového dmychadla.

Práce pokračovala na kovadlině. Spirály a kruhy se vytvářely na rohu kovadliny nebo pomocí zápustky, která měla na kovadlině své stálé místo – zasazovaly se do připraveného otvoru.

Nakonec bylo třeba výrobek ponořit do vody a ochladit. Železo tím opět ztvrdlo a tím práce kováře zkončila.

Dležitou a významnou prací kováře je kování koní. Jak se kove kůň? To již popsala „kovářova dcera“. Nyní je pár podrobností. Jak vypadá správná podkova.

Kopyto koně po úpravě přechýlajících konců hřebíků a před ní

Pro různá plemena koní a různé druhy činností se používaly různé podkovy. Jiné podkovy se koňům připevňovaly v létě a jiné v zimě. Na předních končetinách měl kůň podkovy se zarážkou vpředu, na zadních se zarážkami po stranách.

„Mačky“ pro koně

Pro chůzi po tvrdém hladkém povrchu potřebovali koně jakési protiskluzné hroty. Tyto hroty, nýty z tvrdého kovu se upevňovaly ve dvojicích na spodní stranu podkovy, ve předu i vzadu.

V dnešní době je podkovář často na cestách a dílnu má v autě. Obsluhuje své zákazníky na rodinných farmách i v jezdeckých stájích. Protože se jízda na koni stala oblíbenou činností pro volný čas a podkovy se musejí měnit zhruba po osmi týdnech, má o práci stále postaráno. Pokud budete mít štěstí, můžete ho vidět při práci v Jezdeckém klubu Valašsko u nás v obci.

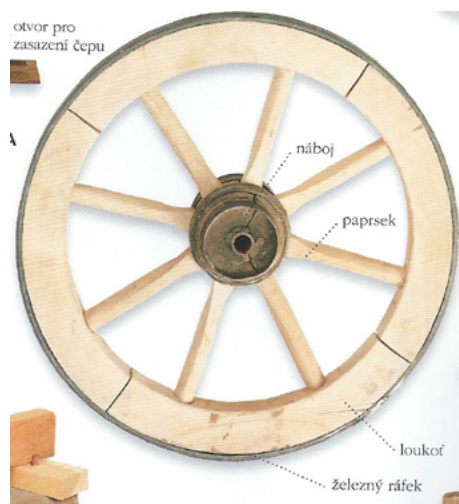
Jak jsem se již zmínila, kovář byl váženým a potřebným člověkem v obci. Na jeho práci ovšem navazovaly další profese, zejména kolářství a výroba dílů pro povozy.

Uvedu pouze stručně o koho se u nás konkrétně jednalo:

Od roku 1927 se Augustin Blinka č. p. 53 zabýval výrobou loukotí a špicí pro koláře a ojí. Od roku 1929 pak Ludvík Kuběna (č. p. 87) vyráběl loukotě. S vozy a koňmi také souviseli řemeslníci podílející se na výrobě chomoutů. Jan Juroška od r. 1924 měl zapsanu živnost na výrobu surových rohačín do chomoutů a od roku 1939 na stejném č. p. 66 Michal Juroška dodával kleštiny do chomoutů. Záznamy těchto živností jsou uloženy v archivu ve Vsetíně.

Lidé na venkově velmi často potřebovali různé druhy povozů například žebříňáky apod. Kdysi téměř každý hospodář uměl sám vyrobít nebo opravit jednoduchý dopravní prostředek. Nejsložitější díl, kolo, si však nechával zhotovit kolářem.

Jak se vyráběla kola k vozům?

Zhotovit kolo ze dřeva a železa, bez hřebíků, šroubů a lepidla vyžadovalo značnou dávku zručnosti, zkušeností a smyslu pro přesnost. Kolář se musel vyznat zvláště

v práci s dřevem a vědět, který materiál se nejlépe hodí na náboj kola, který na paprsky (špice) a který na loukotě. Náboj vyráběl se dřeva jilmu nebo jasanu, které nepraská, ani když se do něj vydlabou otvory pro čepy. Náboj se zpevní železnými pásky. Do vydlabaných otvorů v náboji se nasadí paprsky z trvanlivého dřeva dubu.

Paprsky se nasadí do otvoru v náboji a potom do otvoru v loukotích. Všechny loukotě dohromady vytvoří věnec kola. Po té jej kovář zpevní pomocí železného pásu – ráfku.

Kolář vyřezával loukotě podle šablony. Používal na ně pružné a přitom trvanlivé dřevo jasanu.

Kolářům viselo na stěně dílny mnoho různých šablon, protože zhotovovaly kola různých typů.

Loukotě se spojují do věnce pomocí dřevěných kolíků, pro které se ve všech styčných plochách vyvrtají otvory. Při měření obvodu kola využívá kolář dřevěné nebo kovové kolečko se stupnicí. Začátek měření často označoval pouhý vroubek.

Loukotě drží pohromadě pevné dubové kolíky. Jednotlivé díly jsou však dokonale svázány teprve železným ráfkem. To byla práce pro kováře. Ukoval ráfek o něco menší, než jaký byl rozměr dřevěného kola, protože železo se teplem

roztahuje – na jeden metr o jeden centimetr. Dočervena rozžhavený ráfek nasadil kovář na sesazené kolo, upravil tvar kovářským kladivem a výrobek rychle zchladil vodou, aby dřevěné kolo nezačalo hořet. Teprve pak vše drželo pohromadě.

Tímto jsme završili dvě velice významná řemesla pro každou vesnici. Bez těchto dvou řemesel by práce v zemědělství nebyla možná.

V příštím čísle se budeme zabývat dalšími řemesly, které byly také velmi důležité pro život obce a které hospodáři nebyli schopni si obstarat sami.

*Zdroje:
Poznámky paní Oldřišky Hlaváčové
(Hlucháňové)
Okresní archiv Vsetín
Zapomenutá řemesla a život na venkově
Gurdun Sulzenbacherová*

Zpracovala: Zina Langrová

ZAJÍMAVÍ LIDÉ V NAŠÍ OBCI

RADIM HERMAN

S panem Radimem Hermanem jsem se setkala poprvé jen náhodou, když jsem navštívila jeho matku v souvislosti hledání informací o Langrově valše. Tenkrát jsem měla možnost poznat jejího syna a pochopila, že jsme názorově na podobné vlně. Později jsem zjistila, že se jedná o ekologa, amatérského entomologa a ornitologa. On sám se tomuto vymezení vyhýbá, protože svou zálibu v souvislosti s vynikající fotografií považuje pouze za koníček. Vše začalo vlastně fotografiemi, kdy ho překvapilo, kolik různých druhů se mu podařilo vyfotit. A zároveň si uvědomil, jak velký problém je, že hmyzu ubývá. Od roku 2008, kdy se začal fotografování věnovat intenzivněji, myslí si, že do letošního roku všech druhů, ale i co do počtu výrazně ubylo.

Sýkora modřínka

„Je mu líto necitlivosti lidí vůči přírodě, kteří se domnívají, že jako „Páni tvorstva mohou všechno“. Vladimír Kořen, televizní moderátor, řekl: „Příroda si bez lidí poradí, ale lidé bez přírody ne.“ Vnímání přírody Radima Hermana se změnilo před několika lety, kdy si pořídil nový fotoaparát. Do té doby si neuvědomoval, jak jsou vztahy v přírodě křehké. Říká, že se začal více zajímat o ptáky, od nich se zaměřil ke hmyzu a květinám, bez kterých by hmyz neexistoval. Byl překvapen, kolik různých tvorečků s námi žije, anebo my s nimi. Radimovi, stejně jako nám

trochu starší generaci, vyplývají vzpomínky na situace, kdy v lese houkala sova, ozývala se kukačka, v každé kaluži bylo spoustu pulců, kuňkaly žáby, když zapršelo, po zahradách se procházeli mloci a běžně jsme nacházeli ropuchy, skokany nebo rosničky. Kdo z vás naposledy viděl skokana nebo rosničku. Já si na ně z dětství pamatuji, stejně jako na spoustu ještětek. V té době vše připadalo normální.

Radim začínal se zájmem o ptáky, později hmyz a posléze o rostliny, které tak mnoho souvisí se životy těchto drobných tvorů. Fotografoval v okolí svého bydliště na dolním konci naší obce. Zachytil život v hmyzím hotelu nebo květinové zahradě. Z vlastní zkušenosti ví, že většina je z míst, kde byla vyšší vegetace, zvláště na zahradách, které byly sečeny jen jednou na konci září a postaru kosou. Sečení kosou je daleko šetrnější a zábavnější. Na trávníku sečeném nízko nad zemí, kde nemá šanci nic vykvést, je života málo.

Tak jak jsem mohla Radima poznat v soukromých rozhovorech i během interview,

jedná se o člověka introvertního, plně zaujatého svým koníčkem.

Jeho zájem zpočátku upoutali ptáci, následně svou pozornost zaměřil na hmyz, což je stále jeho dominantním koníčkem, ale věnuje se i rostlinám. Čas na svůj koníček má zejména o víkendech, nebo ve volném čase.

Brhlík lesní

Babočka sítkovaná

Zajímalo mě, jestli na své objekty „číhá“, nebo je to záležitost přítomného okamžiku, který se mu naskytne. Radím „nečíhá“. Má několik hmyzích domečků – hotelů. Je zastáncem celoročního krmení ptáků tak o pravidelné návštěvy různých ptáčků nemá nouzi. Zastává názor, že každý druh hmyzu potřebuje jiné prostředí, což je v dnešní době monokultur nemožné.

V současné době nemá Radim Herman na Prostřední Bečvě „žádnou spřízněnou duši“. V době kdy zjistil, co vše u nás žije,

Ohniváček černočarný

se domníval, že zakoupený Atlas blanokřídlých, což jsou včely, čmeláci, mravenci a další, bude pro něj dostačující. Velmi brzy zjistil, že i u jedinců stejného druhu jsou odlišnosti a atlas zřejmě stačit nebude. Kontaktoval proto paní Hanu Kříženeckou z Prahy, která je autorkou webu „Blanokřídlí v Praze“, a začal s ní spolupracovat při určování hmyzu. Dalším jeho dobrým známým, se kterým se několikrát ročně setkává je doc. Ing. Antonín Přidal, Ph.D., který učí na Mendelově univerzitě v Brně. Na Prostřední Bečvu

jezdí pravidelně zvláště na Benešky. A při té příležitosti uskutečňují společné toulky přírodou, kdy Radim Herman provádí přítele místy, která zná a pomáhá mu tak při hledání vyhlédnutého hmyzu.

Domnívám se, že od tohoto „nenápadného“ muže by se ti, kteří mají o přírodu zájem, chtějí vědět, co u nás roste a lítá (mnohdy velmi vzácné druhy), mohli mnohému přiučit a pomoci naši přírodu chránit. První příležitost budou mít občané naší obce na výstavě pod názvem ŽIVOT NA STĚBLECH, která probíhá v Šindelovém domečku na návsi v měsících dubnu až květnu.

Přímo na výstavě se v květnu uskuteční besedy se zástupci CHKO pro žáky základní školy o přírodním bohatství našeho regionu a jak ho chránit.

Na základě rozhovoru s Radimem Hermanem zpracovala Zina Langrová

SPORT

SEZÓNA PLNÁ ZÁVODNÍCH ÚSPĚCHŮ POKRAČUJE

Běžkaři TJ Sokol Kněhyně se zúčastnili 73. ročníku Šrubařova memoriálu na Pustevnách. Stříbrné medaile si z tohoto závodu odnesly Nikol Pavlicová a Verunka Kretková. Zdeněk Kretek nás potěšil třetím místem. Hned den poté se konal na Pustevnách Přebor Zlínského kraje v běhu na lyžích. Zde se Nikol získala titul Přebornice Zlínského kraje v kategorii starších žaček, Verunka a Vojta Bernát vybojovali stříbrné medaile. V únoru se rovněž konalo Mistrovství ČR v běžeckém lyžování ve Vrchlabí. Na trati dlouhé tři kilometry dojela Nikol na úžasném šestém místě! Březnovou sérii závodů zahájilo TJ Zubří, a to opět na Pustevnách. Z těchto závodů si odnesli Verunka, Vojta, Zdeněk a Anežka Cholastová zlaté medaile, její sestra Eliška se umístila na třetím místě.

Naše výprava nechyběla ani na Mini Karlovské, kde děti reprezentovaly své základní školy. Nejúspěšnější byly Verunka na prvním místě a Tinka Miranová na třetím místě. Nejzkušenější členové týmu se hned po těchto závodech přesunuli do slovenské Kremnice, kde se celý víkend konaly mezinárodní závody Biela stopa. Naši závodníci se postavili na tratě dlouhé dva a čtyři kilometry. Zde se podařilo každému našemu závodníkovi vystoupit na stupínek vítězů! Gratulujeme Katce Šupinové a Vojtovi Bernátovi ke druhému

místu, Tince Miranové a Vítkovi Hrstkovi ke třetímu místu. Vítězkou ve své kategorii se stala Nikol Pavlicová.

A kdo dělal celou zimní sezónu trenérům Renému Miranovi a Rudovi Bernátovi radost? Byly jimi: Eliška, Anežka, Ema, Tobík, Zdeněk, Verunka, Vojta, Jolča, Vendulka, Vítek, Tina, Nikol, Katka, Bětka, Kuba. Trenérům děkujeme za čas věnovaný mládeži a dětem za jejich skvělé sportovní výsledky.

M. Hrstková

ZÁBAVA

SUDOKU

Trénujte mozek se sudoku! Podle odborníků může být mozek šedesátníka, který luští sudoku, až o deset let mladší než toho, který neluští. Sudoku Vám dokonce pomůže při hubnutí – mozek při své aktivitě spaluje kalorie!

Návod: do prázdných políček doplňte čísla od 1 do 9 tak, aby se každé číslo nacházelo právě jedenkrát v každém řádku a sloupci.

		6		1		
	8		4	5		
	7		3	9	4	
		5	2		4	
2			7			
	4		6		1	
	4	9			7	3
		7				
1		9		8		

	1				4	8
5		7			6	
			3	6		
		4	5	9		
				2		
	6				3	
		1		5	9	
2				8		
1	9				7	4

NOVINKY ZE SVĚTA FOTBALU

Jarní příprava mužského týmu je v plném proudu, přesně podle plánu. Na umělém povrchu v Rožnově jsme se hráli další tři přípravné zápasy.

S Rožnovem jsme prohráli 0:2, remizovali jsme se Stachovci (vedoucí tým OP Nový Jičín) 3:3, branky 3× Martin Fiurášek a v posledním utkání jsme prohráli s Hrachovcem (1.A tř.) 2:4 - branky Martin Fiurášek a Jakub Vašut. Pak už následuje první kolo jarní části soutěžního ročníku 2021/22. Uvádím zde kompletní rozpis jarních zápasů. →

Do nadcházejících mistrovských zápasů přejeme všem hráčům sezonu bez zranění a divákům pak pěkný fotbal.

Lubomír Kysučan, sekretář FK

SO 26. 3.	16.00	Slavičín B - P. B.
NE 3. 4.	15.30	P. B. - Dolní Bečva
NE 10. 4.	15.30	Choryně - P. B. na hřišti Lhotka n.B
NE 17. 4.	10.00	Krhová - P. B. na hřišti Hrachovec
NE 24. 4.	16.00	Lidečko - P. B.
NE 1. 5.	16.30	P. B. - Brumov B
NE 8. 5.	16.30	Prlov - P. B.
NE 15. 5.	16.30	P. B. - Příluky
SO 21. 5.	16.30	Jablůnka - P. B.
SO 28. 5.	17.00	P. B. - Poličná
SO 4. 6.	17.00	P. B. - Halenkov
NE 12. 6.	17.00	Hovězí - P. B.
SO 18. 6.	10.30	P. B. - Ratiboř

PÁLENÍ TRÁVY, STROMŮ A JINÉHO

Vážení spoluobčané.

Věřím, že většina z nás se už netrpělivě těší na delší a teplejší dny. S tím je samozřejmě spojený i každoroční jarní úklid. Například pohrabávání staré trávy, ošetřování okrasné zeleně, ovocných stromů a u některých z Vás práce v lese. Chtěli bychom připomenout, že můžete využít uložení tohoto odpadu v maximální míře na místech k tomu určených obecním úřadem v lokalitách po celé obci. Pokud se však rozhodnete z různých důvodů likvidovat tento odpad pálením, je nutné toto pálení předem nahlásit na stránkách HZS ZLK: paleni.izscr.cz nebo na telefonním čísle 950 670 222. Předjedete tím

nepříjemnostem svým, ale i výjezdovým jednotkám.

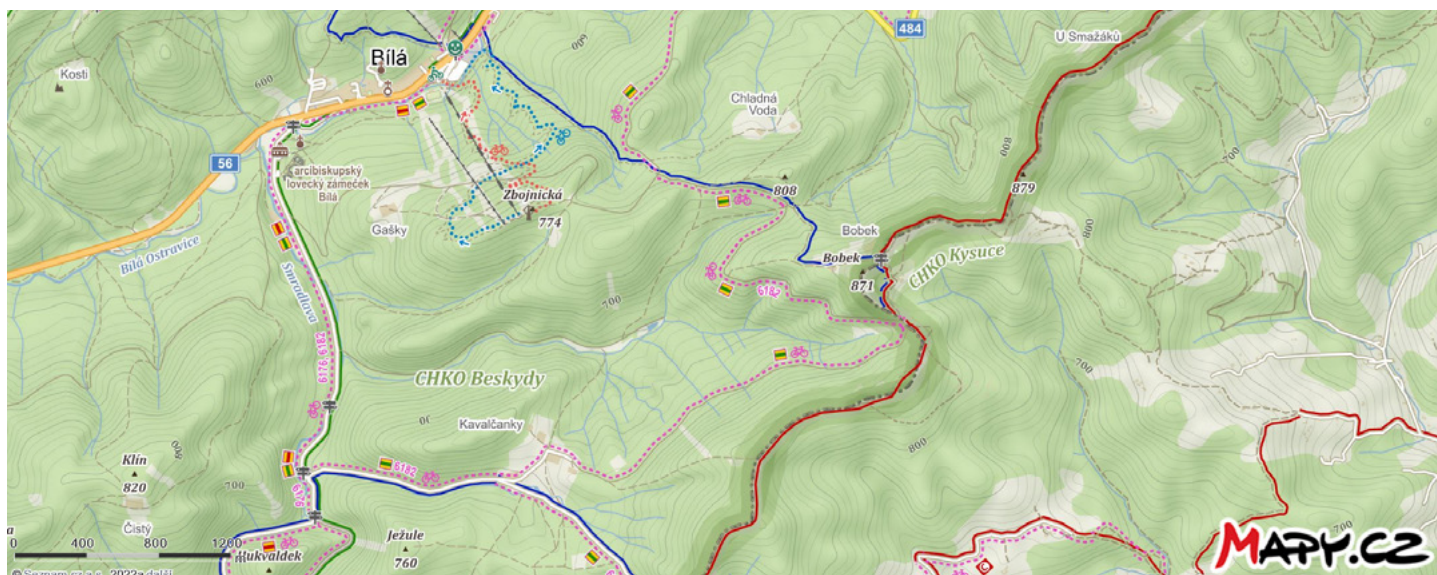
S pozdravem SDH Prostřední Bečva střed

KOPEC, KTERÝ JE TAK TROCHU SVŮJ

Jak jsme v minulém díle rubriky Za humny slíbili, opět se vydáme do okolí obce Bílá, avšak směrem k slovenským hranicím. Pozornost si totiž zaslouží vrchol s nápaditým jménem Bobek, jenž se tyčí nad Bílou v nadmořské výšce 871 m n. m.

Bobek leží na hraničním hřebeni se Slovenskem, a tak se na něj můžeme vydat pohodlnější cestou po hřebínku nebo i fyzicky náročnější trasou z Bílé. Hřeben, na kterém se náš vrchol nachází, se táhne od hraničního přechodu Bumbálka po hraniční přejezd Konečná, je tedy možné se na procházku vydat z obou těchto výchozích míst. V obou případech je možné dojet do výchozí stanice autobusem či autem. Z Bumbálky i z Konečné se vydáváme po červené turistické značce, jež nás vede lehce zvlněným terénem. V převážně zalesněné krajině potkáme na cestě z Bumbálky turistickou chatu Kmínek, kde je možné se občerstvit. Vycházíme-li z Konečné, lesy příjemně střídají pastviny a v létě narazíme těsně před Bobkem na bufet s rychlým občerstvením.

Míjíme hraniční kameny a najednou se stromy rozestoupí, přičemž se před námi otevře holý svah pokrytý lučním kvítím. Na louce se krčí tradiční valašské dřevěničky seskupené do malého hloučku. Zeleninové zahrádky, bylinkové záhony a hrníčky na plotě kolem roubených chaloupek nám dávají pocit, že se zde zastavil čas. Atmosféru dodává ručně vyrobený rozcestník uprostřed osady svérázně hlásající název vesnice

„Bobkovství“ s šipkami navádějící za místním „Ranhojičem“, „Ministrem práce“ nebo „Podpalpeklem“. Co asi těmito názvy místní myslí? Jde vidět, že má tato osada jakýsi svůj vlastní řád, do kterého turisté nemohou vidět.

Zasněně projdeme osadou a dostaneme se těsně pod vrchol Bobku (přímo na vrchol turistická značka nevede, můžeme však ze značky odbočit na pěšinku a po chvíli vrcholu dosáhneme). V sedle se nám vyjeví dechberoucí výhled na hřeben Moravskoslezských Beskyd, přičemž můžeme pozorovat vrcholy Čertova mlýna, Kněhyně, Smrku a Lysé hory. Nemáte-li v oku tyto kopce, ničeho se nemusíte bát, jelikož zde stojí turistický přístřešek s přehledem

všech vrcholů, které je možné vidět. Otočíme-li se na slovenskou stranu, uvidíme hřeben Malé Fatry, který určíme podle zubatého temene Velkého Rozsutce.

Opodál nás informuje turistický rozcestník, že je možné vydat se z Bobku dál po hřebínku směrem na Konečnou nebo Bumbálku, či lze sejít po modré značce do obce Bílá. Právě modrá trasa vedoucí z Bílé na Bobek je kratší, ale fyzicky náročnější varianta, kvůli značnému převýšení na poměrně krátké vzdálenosti. Na Bobek bohužel nevede turistická značka ze Slovenska, je však možné vystoupat na něj po neznačené cestě, směrem z obce Korňa, procházející malebnými osadami.

Lada Srovnalová a Dominik Holíš

